

Årsmelding

[Her kan du laste ned signert utgåve av årsmeldinga \(pdf\)](#)

Fylkeskommunen er ein politisk styrt organisasjon med fylkestinget (47 representantar) som det øvste folkevalde organet. Leiar for fylkestinget er fylkesordføraren. Andre sentrale utval med medlemmer oppnemnd av fylkestinget er:

- fylkesutvalet
- utdannings- og kompetanseutvalet
- kultur-, næring og folkehelseutvalet
- samferdselsutvalet
- kontrollutvalet

Fylkeskommunen sine ulike roller og planverk er omtalt i årsrapporten.

Fylkeskommunen sine viktigaste oppgåver i dag er:

- Vidaregåande opplæring (vidaregåande skoler, fagopplæring, vaksenopplæring mm.)
- Næringsutvikling (tilretteleggande verkemiddel for næringsutvikling og entreprenørskap)
- Samferdsel (fylkesvegane, fylkesvegferjer, kollektivtrafikk i fylket, ruteopplysning mm.)
- Offentleg tannhelseteneste
- Regional planlegging
- Forvalte regionale utviklingsmidlar (strategisk bruk av nærings- og distriktpolitiske virkemidlar)
- Kultur (fylkesbibliotek, spelemidlar til idrettsanlegg, midlar til kulturbygg, driftstilskot mm.)
- Folkehelse (pådrivar for regionalt og lokalt folkehelsearbeid)
- Internasjonalt arbeid

1. Driftsrekneskap

Driftsresultat

Møre og Romsdal fylkeskommune har i 2021 eit positivt netto driftsresultat korrigert for bundne fond på 392,6 mill. kroner i 2021 (tabell 1). Dette er ein auke på 342,0 mill. kroner samanlikna med budsjett for 2021, og ein auke på 345,5 mill. kroner samanlikna med rekneskap for 2020.

i 1000 kroner	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Brutto driftsinntekter	6 768 736	6 547 336	221 400	6 421 451
Brutto driftsutgifter	6 450 764	6 547 464	96 700	6 390 110
Brutto driftsresultat	317 973	-128	318 101	31 341
Netto finansutgifter	320 801	339 653	18 852	292 196
Motpost avskrivningar	-419 168	-392 400	26 768	-348 749
Netto driftsresultat	416 340	52 619	363 721	87 894
Netto avsetningar til eller bruk av bundne fond	-23 702	-2 000	-21 702	-40 762

Netto driftsresultat korrigert for bundne fond	392 638	50 619	342 019	47 132
i prosent av bruttoinntekt	5,8 %	0,8 %		0,7 %

Tabell 1: Netto driftsresultat korrigert for bundne fond

Netto driftsresultat korrigert for bundne fond i prosent av brutto driftsinntekter er på 5,8 prosent, som er 5,0 prosentpoeng høgare enn budsjettert og 5,1 prosentpoeng høgare enn i 2020.

Avviket mellom rekneskapen og budsjett for 2021 på 342 mill. kroner skyldast i hovudsak:

- Fylkeskommunen mottok om lag 167,1 mill. kroner meir enn budsjettert i statleg rammetilskot og fylkesskatt.
- Netto finansutgifter vart om lag 18,9 mill. kroner lågare enn budsjettert.
- Pensjonspremien viste ei mindreutgift på om lag 8,8 mill. kroner.
- Rammeområda (fylkestingsrammene) har eit samla netto mindreforbruk på om lag 131,9 mill. kroner. I dette er inkludert eit mindreforbruk på reserveposten på om lag 10,8 mill. kroner og ein meirinntekt når det gjeld konsesjonskraft på om lag 6,6 mill. kroner.
- Det vart overført om lag om lag 14,9 mill. kroner meir til investeringsrekneskapen enn det som var budsjettert på rammeområda.

Netto driftsresultat disponerast på følgjande måte:

(i 1000 kroner)	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Netto driftsresultat	416 340	52 619	363 721	87 894
<i>Disponering eller dekking av netto driftsresultat:</i>				
Overføring til investering	223 952	209 035	14 917	27 681
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	23 702	2 000	21 702	40 762
Netto avsetning til eller bruk av disposisjonsfond	168 686	-158 416	327 102	19 452
Sum disp. eller dekking av netto driftsresultat	416 340	52 619	363 721	87 894

Tabell 2: Disponering av netto driftsresultat

Det er i 2021 satt av 327,1 mill. kroner meir til disposisjonsfond enn det som var budsjettert i 2021. Disposisjonsfondet per 31.12.2021 blir dermed på 947,4 mill. kroner, dvs. 13,4 prosent av brutto

driftsinntekter.

Brutto driftsinntekter

i 1000 kroner	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Rammetilskot	3 282 559	3 239 978	42 581	3 209 927
Inntekts- og formuesskatt	1 793 756	1 669 200	124 556	1 550 411
Andre generelle driftsinntekter	44 500	40 136	4 364	69 467
Inntekter fra drift (inkl. øyremerka statlege overføringar)	1 647 921	1 598 022	49 899	1 591 646
Brutto driftsinntekter	6 768 736	6 547 336	221 400	6 421 451

Tabell 3: Brutto driftsinntekter

Brutto driftsinntekter var i 2020 på totalt 6421,5 mill. kroner, som er 356,6 mill. kroner høgare enn budsjett og 774,6 mill. kroner høgare enn i 2019.

Rammetilskotet

Rammetilskotet var på 3 282,6 mill. kroner inkl. skatteutjamninga i 2021, som gir ei meirinntekt på 42,6 mill. kroner sett i samanheng med budsjett. Meirinntekta skyldast i hovudsak følgjande:

- Skatteutjamninga i 2021 vart om lag 19,9 mill. kroner høgare enn føresett i budsjettet. Dette har samanheng med skatteinngangen i Møre og Romsdal fylke, sett i samanheng med skatteinngangen i landet for øvrig.
- I nysaldert budsjett for 2021, vedteke av Stortinget 21.12.2021, vart rammetilskotet til Møre og Romsdal fylkeskommune auka med om lag 19 mill. kroner.

Inntekts- og formuesskatt

Inntekts- og formuesskatt var på 1 793,8 mill. kroner i 2021, som er 124,6 mill. kroner høgare enn budsjettet. Skatteinngangen vart spesielt høg mot slutten av året. Skatteinngangen for november og desember 2021 var 77,4 mill. kroner høgare enn for same periode i 2020.

Andre inntekter (inkl. øyremerka statlege overføringar)

Denne posten viser alle inntektene til fylkeskommunen sette i samanheng med sal av tenester (ferje, buss, hurtigbåt m.m.), samt overføringar av statlege ordningar for regional utvikling på ymse områder (spelemidlar, Innovasjon Norge, kulturtanken, regionalt forskingsfond m.m.). Pandemien har førte til lågare sal av tenester, men inntektene har likevel auka pga. at dei statlege overføringane har auka. I sum har posten auka med 49,9 mill. kroner i 2021 sett i samanheng med budsjett.

Brutto driftsutgifter

	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Sum bevilningar drift, netto	4 381 664	4 557 042	175 378	4 445 844
Avskrivningar	419 168	392 400	-26 768	348 749
Andre utgifter (inkl. øyremerka statl. overf.)	1 649 932	1 598 022	-51 910	1 595 517
Brutto driftsutgifter	6 450 764	6 547 464	96 700	6 390 110

Tabell 4: Brutto driftsutgifter

Brutto driftsutgifter var i 2021 på totalt 6 450,8 mill. kroner, som er 96,7 mill. kroner høgare enn budsjett.

Sum bevilningar drift, netto

Sum bevilningar drift netto, består av driftsrammene (fylkestingsrammene) til avdelingane korrigert for overføring til investering, bruk av bundne fond, premieavvik, pensjonspremien m.m. (jf. tabell 5).

Budsjettavvik på rammeområda

Fylkestinget har fordelt disponible frie inntekter på 10 fylkestingsrammer utanom reserveposten. Driftsbudsjettet vert vedtatt som nettorammer, og hovudutvala kan omdisponere mellom sine utvalsrammer.

	(i 1000 kroner)	Regneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
D01	Fellesutgifter og utgifter til fordeling	42 602	47 532	4 930	37 792
D02	Politisk verksemd	27 231	25 871	-1 359	24 879
D03	Stabsfunksjonar	199 867	231 820	31 953	199 544
D04	Reservepost	0	10 782	10 782	0
D05	Vidaregåande opplæring	1 745 577	1 773 244	27 668	1 738 710
D06	Fagskolane i Møre og Romsdal	11 542	19 962	8 420	19 063
D09	Tannhelsetenester	167 150	174 002	6 852	155 498
D10	Kulturtenester	134 354	135 493	1 140	148 222
D11	Regional- og næringsutvikling	96 311	114 415	18 104	160 455
D12	Samferdselstenester	2 061 270	2 084 478	23 208	2 049 118
D14	Sentrale kontrollorgan	8 120	8 346	226	8 109
	Sum netto bevilningar drift på rammeområda	4 494 023	4 625 945	131 922	4 541 390
	Overføring til investering frå rammeområder	-14 917	0	14 917	-22 833

Bruk av bundne fond rammeområder	317 908	212 660	-105 248	361 138
Ufordelte utgifter (premieavvik)	-341 610	-214 660	126 950	-401 900
Ufordelte utgifter (premiereduksjon KLP/SPK)	-64 980	0	64 980	26 544
Ufordelte utgifter (red. aga)	-8 760	-66 903	-58 143	-47 032
Ufordelte utgifter (red.aga)	0	0	0	-11 463
Sum beviltingar drift, netto	4 381 664	4 557 042	175 378	4 445 844

Tabell 5: Sum beviltingar drift, netto

Driftsrammene (sum netto beviltingar drift på rammeområda) var på 4 381,7 mill. kroner i 2021, som er 175,4 mill. kroner lågare enn budsjett. Rammeområda har eit samla netto mindreforbruk på om lag 131,9 mill. kroner. Held ein utanom reserveposten på 10,8 mill. kroner, så gir dette eit mindreforbruk på 121,1 mill. kroner.

Alle rammene bortsett frå Politisk verksemd viser eit mindreforbruk sett i forhold til budsjett.

Reserveposten Resultatet for ramme D04 Reservepost viser ein mindreutgift på 10,8 mill. kroner for 2021. Det faktiske lønssoppgjeret for 2021 vart 9,782 mill. kroner lågare enn budsjettet. I tillegg var det eit mindreutgift på 1 mill. kroner på fylkesutvalet sin reservepost.

Stabsfunksjonar har totalt sett et mindreforbruk på 32,0 mill. kroner. Av dette utgjør Bygg- og eigedomstenester (BYE) 14,2 mill. kroner.

Også i 2021 har stabsfunksjonane vore sterkt prega av koronapandemien. Vi har måtte skuve på fleire prosjekt, arrangement og opplæringstiltak både internt og mot eksterne til 2022.

Av mindreforbruket til BYE skriv i hovudsak 7,0 mill. kroner seg på starta, men ikkje avslutta vedlikehaldsprosjekt, medan om lag 6,6 mill. kroner gjeld meirinntekter knytt til kjøp/sal av konsesjonskraft.

Vidaregåande opplæring har eit mindreforbruk på 27,7 mill. kroner sett i samanheng med budsjett. 13 av 23 skolerammer hadde eit mindreforbruk, medan 10 hadde eit meirforbruk. Mindreforbruket kan forklarast med reduserte kostnader som følge av lågare reise- og kursutgifter samt vakansar.

Dei 10 skolane med meirforbruk vil dekke dette inn gjennom trekk på rammene i 2022-2024.

Samferdsel har eit samla mindreforbruk på 23,2 mill. kroner sett i samanheng med budsjett. Inntektsbortfallet på sal av tenester på grunn av covid-19 vart i løpet av 2021 dekt av auka rammetilskot og skjønnsmidlar frå regjeringa. Utbetalingane var basert på innrapporterte prognoser frå fylkeskommunane.

Indeksutviklinga aleine har generert eit mindreforbruk på 51,1 mill. kroner i 2021, som er teke omsyn til i det samla mindreforbruket over.

Næring har eit samla mindreforbruk på 18,1 mill. kroner sett i samanheng med budsjett.

Av dette skyldast 12,5 mill. kroner at etterspurnad etter «Bedriftsintern opplæringsmidlar» (BIO-midlar), «MobPro» (forskningsbaserte innovasjonsprosjekt) og «Langsiktig omstilling for

næringslivet» har vore mindre enn forventa, på grunn av betre forhold for næringslivet med mindre koronarestriksjonar i 2021.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter var på 320,8 mill. kroner (tabell 1), dvs. 18,9 mill. kroner lågare enn budsjett. Dette skuldast i hovudsak auka renteinntektene og avkastning på kapitalfondet med om lag 25 mill. kroner. Renteutgifter vart om lag 6 mill. kroner høgare enn budsjettet.

Netto avsetning til eller bruk av fond

Dersom ein ikkje brukar alle statlege overføringane i løpet av kalenderåret, så er det mogleg å avsetje desse midlane til seinare år som bundne fond. I 2021 vart netto avsetjing til bundne fond på 23,7 mill. kroner, jf. tabell 1. Sidan dette ikkje er frie midlar til fylkeskommunen sin eigen disposisjon, så kjem dette som ein korreksjon til netto driftsresultat når ein skal finne det eigentlege netto driftsresultatet. Avsettinga til bundne fond er ikkje kjent før ved avslutninga av årsrekneskapen.

2. Investeringsrekneskap

Investeringsrekneskapen hadde i 2021 eit samla finansieringsbehov på 2 118,2 mill. kroner, som er 326,9 mill. kroner lågare enn budsjettet.

i 1000 kr.	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Avvik	Rekneskap 2020
Investeringar i varige driftsmidlar	2 101 226	2 408 505	-307 279	2 098 874
Tilskot til andres investeringar	0	0	0	1 722
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	16 586	34 384	-17 798	21 129
Utlån av eigne midlar	431	2 250	-1 819	495
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	2 118 243	2 445 139	-326 896	2 122 220
Kompensasjon for meirverdiavgift	382 336	397 316	-14 980	370 898
Tilskot frå andre	220 567	221 350	-783	268 741
Sal av varige driftsmidlar	482	0	482	5 552
Sal av finansielle anleggsmidlar	2 280	2 280	0	1 172
Utdeling frå selskap	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av eigne midlar	10 000	0	10 000	6 247
Andre inntekter	0	0	0	670
Bruk av lån	1 283 903	1 565 699	-281 796	1 389 624
Sum investeringsinntekter	1 899 568	2 186 645	-287 077	2 042 904

Videreutlån	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0
Overføring frå drift	223 952	209 035	14 917	27 681
Avsettingar til bundne investeringsfond	-38 833	-9 571	-29 262	-43 444
Bruk av bundne investeringsfond	29 250	24 676	4 574	73 950
Avsettingar til ubunde investeringsfond	-2 280	-2 280	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	6 586	36 634	-30 048	21 129
Dekking av tidlegare års udekkede beløp	0	0	0	0
Sum overføring frå drift og netto avsettingar	218 675	258 494	-39 819	79 316
Framført til inndekking i seinare år (udekkede beløp)	0	0	0	0

Tabell 6: Bevillingsoversikter - investering

Nedanfor har vi kommentert nokon av dei største avvika.

Kompetanseområdet

Det er investert til saman om lag 51,8 mill. kroner i utstyr og bygningar til vidaregåande opplæring i 2021. Prosjekta viser totalt eit mindreforbruk på om lag 47,6 mill. kroner. Det er forsinka framdrift på fleire prosjekt i høve til budsjett. I hovudsak skyldast dette:

- forseinking på nye Ørsta vgs grunna manglande avklaring av om Ørsta kommune skal være eigar eller leigetakar i bygget
- forseinking på Gjermundnes vgs grunna sein avklaring på kva type fjøs som skal byggast
- forseinka investeringar på utstyr grunna covid-19

Samferdselområdet

Samferdsel har investert for om lag 2 016 mill. kroner i 2021, som er 208,9 mill. kroner lågare enn budsjetter. Av dette utgjer 2 008,9 mill. kroner investeringar i fylkesveggar medan om lag 7,1 mill. kroner er system og utstyr knytt til Fram.

Avviket mellom budsjett og rekneskap skyldast i hovudsak periodiseringsavvik på prosjekta knytt til Fylkesveggar.

Fylkesveggar er eit samlebegrep for prosjekt vedrørande fylkeskommunen sine fylkesveggar utanom rassikring og prosjekt Nordøyvegen. Totalt hadde posten eit mindreforbruk på 178,9 mill. kroner i

2021. Meirforbruket skriv seg frå netto meir- og mindreforbruk på fleire prosjekt. Dei største avvika kan forklarast som følgjer:

- Prosjekt knytt til planlegging av bypakkar og bestillingstransport vart ikkje starta i 2021 og har eit mindreforbruk på 6,6 mill. kroner
- Lade- og infrastruktur knytt til Nordmørspakken og Romsdalspakken viser eit samla mindreforbruk på om lag 133,3 mill. kroner. Nordmørspakken og Romsdalspakken er forsinka pga. forsinka leveransar som skuldast covid-19, og det er ikkje blitt belasta noko på desse prosjekta i 2021.
- Mindre utbetringar ferjekaier viser eit mindreforbruk på om lag 8 mill. kroner. Mindreforbruket skyldast mindreforbruk på Sulesund ferjekai, Seivika ferjekai, Tømmervåg ferjekai, Eidsdal ferjekai Aukra-Hollingsholmen ferjekaier og Linge ferjekai.
- Mindre utbetringar, bruer viser eit samla mindreforbruk på om lag 11 mill. kroner, og skyldast i hovudsak at entreprisen på Nerlandsøybrua først får oppstart i 2022.
- Gang og sykkelveggar viser eit mindreforbruk på om lag 6,8 mill. kroner.
- Trafikktryggingstiltak viser eit mindreforbruk på om lag 12 mill. kroner. Årsaka til mindreforbruket er samansett og skuldast manglande interne ressursar, sein tilbakemelding frå kommunane og liknande.

Nordøyvegen

Nordøyvegen består av tre undersjøiske tunnelar, ein landtunnel og tre bruer og gir fast vegsamband til Lepsøya, Haramsøya, Flemsøya, Fjørtofta og Harøya/Finnøya. Den sørlege delen av sambandet med bruene til Lepsøya og tunnelen til Haramsøya vart opna i desember 2021. Opningsdatoen for heile Nordøyvegen er planlagt den 27. august 2022.

Prosjektet viser eit mindreforbruk på 11,1 mill. kroner i 2021. Mindreforbruket i 2021 skriv seg i hovudsak frå lågare byggelånsrenter og kostnader til prosjekteigarstyring. Prosjektet går som planlagt innanfor gjeldande kostnadsramme gitt av fylkestinget. Prosjektet vert følgt tett opp med rapportering og kontroll av prosjektansvarleg, prosjekteigar og Utbyggingsutval for bygg og vegsaker.

Finansiering

Det er brukt 1 283,9 mill. kroner av lånemidlar til å finansiere investeringar i anleggsmidlar i 2021, som er 281,8 mill. kroner lågare enn budsjettet. Dette skyldast lågare finansieringsbehov.

3. Finansielle måltal

Kommunelova set krav til at fylkestinget sjølv skal vedta sine finansielle måltal for fylkeskommunen sin økonomi. Formålet med finansielle måltal er å synleggjere fylkestinget sitt ansvar for å ivareta det økonomiske handlingsrommet i eit langsiktig perspektivet. Møre og Romsdal fylkeskommune har følgjande måltal som ein ønsker å sette fokus på:

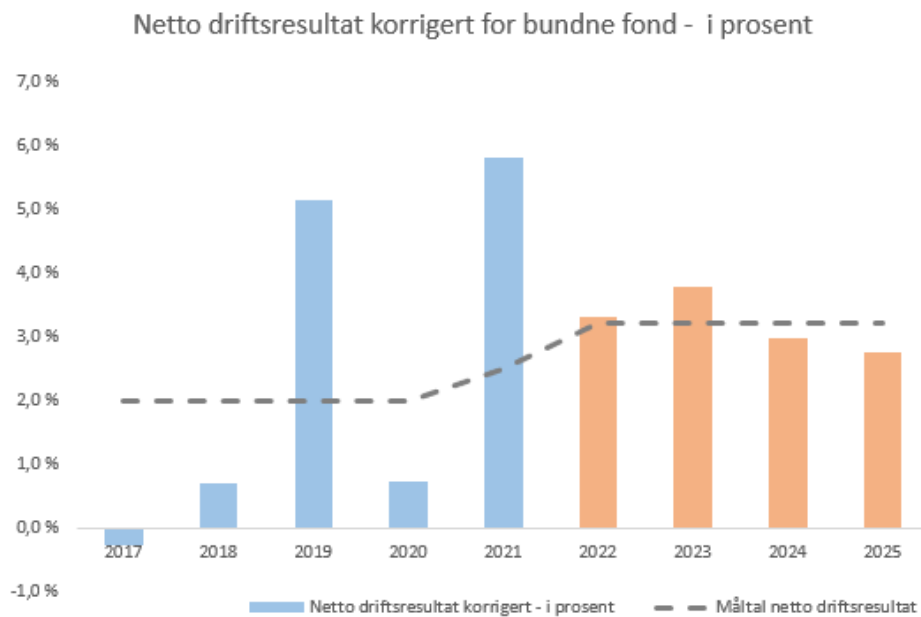
Netto driftsresultat

Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) har anbefalt at fylkeskommunane bør ha eit måltal for netto driftsresultat på om lag 4 prosent (korrigert for bundne midlar) som ein buffer mot:

- svingingar i rentenivået, oljepris (drivstoffpris)
- kapitalslit (avskrivningar) - spesielt viktig sett i samanheng med fylkesreforma i 2010 (vedlikehaldsetterslep)
- for å bygge opp reservar til framtidige investeringar

Møre og Romsdal fylkeskommune sitt måltal for 2021 var på 2,5 prosent. Frå og med 2022 legg ein til grunn eit måltal på om lag 3,2 prosent.

Figur 1 viser netto driftsresultat dei siste 5 åra, samt budsjett for inneverande økonomiplanperiode.

Figur 1: Netto driftsresultat korrigert for bundne fond

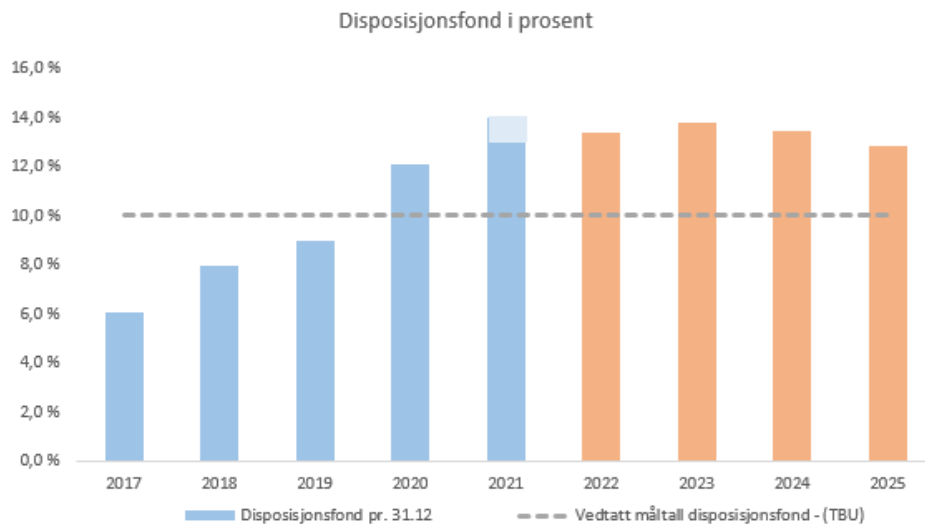
Møre og Romsdal fylkeskommune hadde i 2021 eit netto driftsresultat korrigert for bundne midlar på 5,8 prosent av brutto driftsinntekter. I 2020 var tilsvarande tall på 0,7 prosent. Fylkeskommunen ligger 3,3 prosentpoeng over målsetting for netto driftsresultat i 2021. Figuren viser at netto driftsresultat vil ligge omtrent på justert målsetting på 3,2 prosent i 2022 og 2023, medan det vil falle noko i 2024 og 2025 (jf. Økonomiplan med handlingsplan 2022-2025).

Disposisjonsfond

Den finansielle handlefridomen i drift kan styrkast gjennom å auke frie driftsfond/ disposisjonsfond, slik at fondsmidlane kan nyttast til dekke uventa meirutgifter i enkeltår.

Størrelsen på disposisjonsfondet er eit uttrykk for kor stor økonomisk buffer fylkeskommunen har for den løpande drifta, og kor stor økonomisk handlefridom fylkeskommunen har i åra som kjem. TBU og Kommunenes Sentralforbund (KS) anbefaler at størrelsen på driftsfondet helst bør være minst 10 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er det same som vedteke måltal til Møre og Romsdal fylkeskommune.

Figur 2 viser utviklinga til disposisjonsfondet til Møre og Romsdal Fylkeskommune dei siste fem åra, samt budsjett for inneverande økonomiplanperiode.

Figur 2: Disposisjonsfond

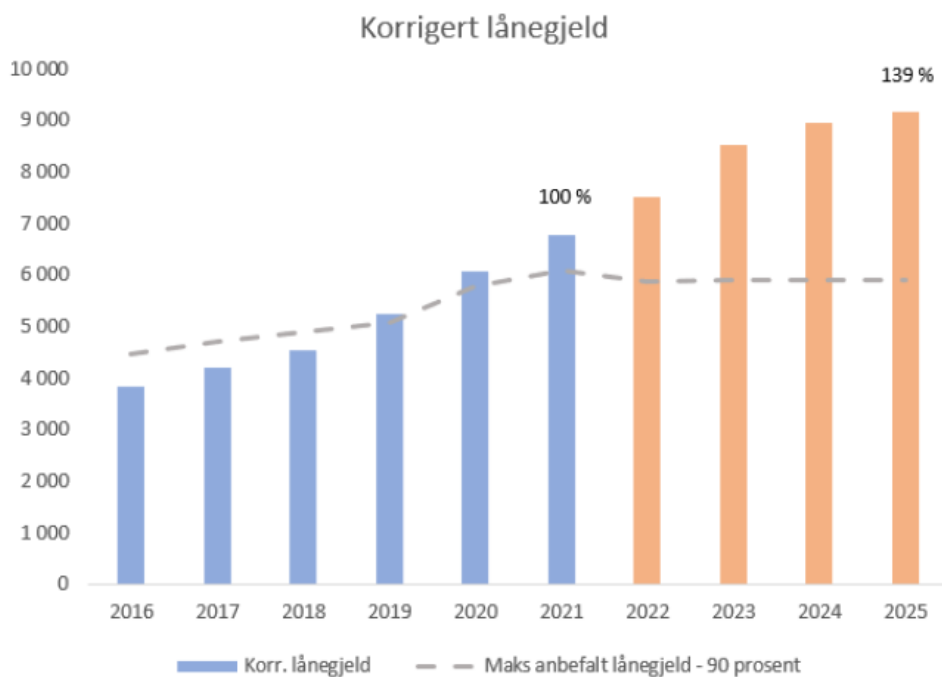
Per 31.12.2021 var disposisjonsfondet på 13,4 prosent mot 12,1 prosent i 2020. Disposisjonsfonda auka dei siste åra og er over måtalet på 10 prosent. Økonomiplan 2022-2025, viser at disposisjonsfondet truleg vil halde seg på dette nivået både i 2022 og 2023 for deretter å falle noko i 2024 og 2025 pga. fallande netto driftsresultat (figur 1).

Langsiktig lånegjeld og gjeldsgrad

Ved utgangen av 2021 var Møre og Romsdal fylkeskommune si lånegjeld på 8 121 mill. kroner. Dette er ei auke på 1 123 mill. kroner frå året før.

For å berekne ei meir riktig lånegjeld, så har vi korrigert for ubundne investeringsfond og for ekstraordinære inntekter som er spesielle for Møre og Romsdal fylkeskommune. Ferjeavløysingsmidlar er ei slik ekstraordinær inntekt.

Figur 3 nedanfor viser utviklinga i Møre og Romsdal fylkeskommune sin korrigerte lånegjeld dei siste 5 åra, samt budsjett for inneverande økonomiplanperiode.

Figur 3: Korrigert lånegjeld

Gjeldsgraden var ved utgangen av 2021 på 100 prosent av brutto driftsinntekter. KS og TBU sin anbefaling er at fylkeskommunane bør ligg på omtrent 60 prosent for å ha økonomisk handlerom til investeringar. Ei lånegjeld på over 90 prosent definerer dei som «rød sone», dvs. at fylkeskommunen ha lite handlingsrom til investeringar. Figur 3 viser at Møre og Romsdal allereie i 2019 var over 90 prosent. Lånegjelda vil auke i inneverande økonomiplanperiode til om lag 139 prosent.

Lånegjelda har auka betydeleg dei siste 5 åra. I økonomiplan 2022-2025 er det budsjettert med investeringar på om lag 7,4 mrd. kroner, som fører til at korrigert lånegjeld vil vere på om lag 9,2 mrd. kroner i 2025 (139 prosent).

Den høge lånegjeld inneber at fylkeskommunen vil være økonomisk sårbar sett i samanheng med ein auke i lånerenta. Ein renteauke på 2 prosent vil føre til at netto finansutgifter vil auke med om lag 34,1 mill. kroner. Sjølv om rentenivået no er historisk lågt, så må ein ikkje gløyme at bere for få år sidan var rentenivået eit heilt anna.

Av renteeksponert gjeld utgjer fastrenteavtalar 50 prosent. Finansreglementet krev at minst 30 prosent av fylkeskommunale innlån skal vere til fast rente.

4. Covid- 19

I høve covid-19 pandemien har fylkeskommunen motteke til saman 95,4 mill. kroner. Av dette utgjer 72,4 mill. kroner kompensasjon for inntektsbortfall på kollektivtransport. Restbeløpet på 23 mill. kroner gjeld bedriftsintern opplæring (BIO-midlar), vidaregåande opplæring og tannhelse.

Det vert gjennomført ei evaluering av tapa for 2021 i løpet av våren 2022 for å sikre at utbetalingane er i tråd med tapa.

Pandemien vil også ha innverknad økonomien i 2022, og vi har allereie innrapportert og fått kompensert tap for første halvår 2022.

5. Handlingsprogram

Fylkeskommunedirektøren har vektlagt gode samanhengar i plansystemet som gir

moglegheit for oversikt og oppfølging til tross for kompleksiteten som følger av berekrafts-tilnærminga. Heile plansystemet, slik det er vedtatt i Regional planstrategi for Møre og Romsdal 2020-2024 (RPS), er utleia frå dei tre berekraftsdimensjonane og bygger på 4 knaggar:

- Samarbeidsfylket: Møre og Romsdal skal vere eit føregangsfylke på samarbeid
- Miljøfylket: Møre og Romsdal skal vere miljøfylke nr. 1
- Inkluderings- og kompetans fylket: Møre og Romsdal skal vere eit attraktivt og mangfaldig fylke der folk vel å bu
- Verdiskapingsfylket: Møre og Romsdal skal ha eit internasjonalt leiande næringsliv og ein innovativ offentleg sektor

Desse fire knaggane er gjennomgåande i regional planstrategi (RPS), fylkesplan, fylkesstrategiane, resultatmål, handlingsprogrammet i økonomiplanen og verksemdsplanar.

Plan og bygningsloven har krav om at alle regionale planar skal ha eit handlingsprogram

der det går fram ressursbehov, kven som er ansvarleg organ og samarbeidspartnarar for

gjennomføringa av planen. Handlingsprogrammet skal ikkje berre vere eit styringsdokument for fylkestinget, men også vise fylkeskommunen sine samarbeidspartnarar kva vi vil prioritere.

Handlingsprogrammet skal etter plan og bygningslova vedtakast av fylkestinget sjølv.

Det har vore utfordrande skulle levere på fleire av resultatmåla i 2021 pga. covid-19. Dette gjeld spesielt mål knytt til auke av kollektivandelen på samferdsel, men også mål knytt til dekningsgrad på prioriterte pasientgrupper på tannhelsetenester. Kultur har også i 2021 måtta avlyst fleire av sine arrangement. Det har i 2021 også vore vanskelegare enn vanleg å få fram nye prosjekt frå kommunane om by -og tettstadutvikling, noko som kan skuldast at kommunane har vore opptatt med å handtere pandemien. Måloppnåinga på måla i handlingsprogrammet kan ein lese meir om i årsrapporten.

6. Tvistar

Fylkeskommunen har på det noverande tidspunktet ingen tvistesaker.

7. Likestilling, inkludering og mangfald

Tiltak som sikrar inkludering og deltaking for alle er prioritert av fylkeskommunen. Universell utforming handlar om at alle skal kunne delta på ein likeverdig måte. Våre rådgivande utval; eldrerådet, ungdomspanelet og rådet for likestilling av funksjonshemma er viktige for å lykkast med dette. Desse har jamlege møte gjennom året og gir råd til utviklinga av fylkeskommunen.

På driftssida er det arbeidd med universell utforming av alle lokalar som tilbyr fylkeskommunale tenester, slik som dei vidaregåande skolane, tannhelseklinikkane, trafikkterminalar og administrasjonsbygg.

Fylkesplan for Møre og Romsdal er overordna plandokument for all regional utvikling. Eit av resultatmåla er likestilling og inkludering med mål om reelle valmoglegheiter innanfor utdanning og arbeidsliv for alle.

All rekruttering til Møre og Romsdal Fylkeskommune skal legge vekt på likestilling mellom kjønn og mellom minoritetar og majoritetar i alle delar av organisasjonen.

Grunnlaget for vurdering i all rekruttering skal vere:

- Utdanning, kompetanse, erfaring, kjønn og mangfald, jf. Lov om likestilling og forbud mot diskriminering.

- Likestilling og mangfald skal være ein del av vurderinga ved samansetting av team og organisasjon.

I rekrutteringsprosessen nemnes ikkje enkeltgrupper, men ved utlysinga av stillingar oppfordrar fylkeskommunen om at alle med relevant kompetanse er velkomne til å søke på alle stillingar. Leiarar med ansvar for rekrutteringa er også pålagt, og har ansvaret for, at all rekruttering er i tråd med krava i lova. Dette vert også poengtert ved tilsetjing av nye leiarar.

Ved utgangen av 2021 var det i Møre og Romsdal fylkeskommune totalt 2 627 tilsette fordelt på 2 394 årsverk. Av desse var 1 573 kvinner (59,9 prosent) og 1 054 menn (40,1 prosent). Toppleiargruppa i fylkeskommunen, består av 2 kvinner og 7 menn (inkl. fylkeskommunedirektøren). Kjønnsfordelinga mellom andre leiande stillingar i fylkeskommunen er på 55 prosent kvinner og 45 prosent menn.

Møre og Romsdal fylkeskommune har som målsetjing at likt arbeid skal gi lik lønn uavhengig av kjønn. Fylkeskommunen er no i gang med å utvikle ei handlingsplan for likestilling. Handlingsplan for likestilling skal sikre at alle arbeidstakarar skal ha like moglegheiter til arbeid, utvikling (fagleg og personleg), opplæring, avansement og lønsvekst uavhengig av kjønn. Denne planen skal være på plass første kvartal 2022.

[Oversikt over tilsette og årsverk i tal finn du kapittelet Organisasjonen](#)

HMS- system

Arbeidet med helse, miljø og sikkerheit (HMS) er eit leiaransvar som skal kanaliseras mest mogeleg gjennom kvalitetssystemet for HMS. Lokal HMS-dokumentasjon til alle verksemder i organisasjonen er tilgjengeleg for dei tilsette i alle driftseiningane gjennom fylkeskommunen sitt intranett.

Sjukefråværet i Møre og Romsdal fylkeskommune var på 5,7 prosent i 2021, som er 0,2 prosent høgare enn i 2020. Sjukefråværet vert rapport kvartalsvis lokalt og sentralt gjennom året. Resultata vert samanlikna mot den enkelte eining si målsetjing. Ved større avvik vil den enkelte eining i samråd med Bedriftshelsetjenesta (BHT) vurdere å sette i verk tiltak.

8. Styring og kontroll

I samsvar med § 25 i kommunelova skal fylkeskommunedirektøren innrette verksemda på ein slik måte at den er underlagt ein forsvarleg kontroll. I det daglege har kvar direktør ansvar for å etablere og følge opp rutinar innanfor eige fag- og tenesteområde som sikrar etterleving av lover og reglar. Fylkeskommunedirektøren har regelmessige møter med toppleiargruppa og stab.

I 2020 vedtok fylkestinget ein ny organisasjonsstrategi for Møre og Romsdal.

Organisasjonsstrategien er den felles plattformen vår for korleis vi som organisasjon skal løyse samfunnsoppdraget vårt best mogleg, slik at vi når måla i den regionale planstrategien (RPS) og FN sine berekraftsmål. Den gjer greie for visjon, verdigrunnlag og innsatsområde med prinsipp for korleis vi skal arbeide og lære saman, og korleis vi skal styre og leie Møre og Romsdal fylkeskommune som organisasjon for å nå måla.

Organisasjonsstrategien omtalar:

- Samfunnsoppdrag, visjon og verdiar
- Plansystem og verksemdstyring
- Organisasjons- og tenesteutvikling
- Leiar- og medarbeidarskap i ein lærande organisasjon
- Arbeidsmiljø og HMS.

Som et ledd i oppfølging av organisasjonsstrategien er det etablert eit program for Nye digitale arbeidsformer. I alt omfattar programmet sju prosjekt. «Verksemdstyring» og «Kvalitetssystem» er to

av prosjekta. Dei har eit felles mål om å forbetre våre arbeids- og samhandlingsformer i heile organisasjonen, samt løyse våre lovpålagte krav knytt til saksbehandling, arkiv, personopplysningar m.m. Det vil i løpet av 2022 bli gjort innkjøp av digitalt verksemdstyringssystem og kvalitetssystem.

Fylkeskommunedirektøren er opptatt av å følge opp anbefalingane frå kontrollutvalet på bakgrunn av dei revisjonshandlingar og forvaltningsrevisjonar som vert gjennomført i løpet av året. KPMG har på oppdrag frå kontrollutvalet gjennomført ei undersøking av verksemdstyring og intern kontroll i fylkeskommunen. Undersøkinga munna ut konkrete tilrådingar som fylkestinget har slutta seg til. Fylkeskommunedirektøren si oppfølging av tilrådingane skjer gjennom prosessar som er knytt til program for «Nye digitale arbeidsformer», og då særleg dei to prosjekta som gjeld verksemdstyring og kvalitetssystem. I samspel mellom desse to prosjekta blir det utvikla ein modell for heilskapleg verksemdstyring.

Heilskapleg verksemdstyring/kvalitetsleiing inneber å «gjere dei rette tinga» og «gjere tinga rett»:

- Styre/leie arbeidsprosessane i samsvar med gjeldande lover og forskrifter, og på ein slik måte at vi kan nå måla i den regionale planstrategien (RPS) og FN sine berekraftsmål
- Lage planar for å gjennomføre politiske vedtak og rapportere på disse.
- Følgje opp alle verksemdsområda fylkeskommunen har ansvar for ved å sjekke tilstand (eigenkontroll/intern kontroll), vurdere behov og forbetringar, risikovurdere kva som er viktigast og prioritere tiltak/korrigeringar

I forståinga av heilskapleg verksemdstyring, set ein fokus på at fylkeskommunen skal ha ei risikobasert tilnærming til korleis ein gjer prioriteringar og korleis ein utøver intern kontrollen for all verksemd og ikkje berre for HMS. Den heilskaplege forståinga av verksemdstyring skal vere gjennomgåande i fylkeskommunen sin organisasjon og i det tverrfaglege samarbeidet på tvers av linjer og nivå i organisasjonen. Det blir lagt opp til eit sertifiserbart kvalitetssystem etter ISO 9001, eit overordna kvalitetssystem som skal gjelde heile fylkeskommunen.

For å gje betre oversikt over aktivitetane i verksemdstyringa er det utvikla eit digitalt styringsårshjul der intern kontroll skal inngå som ein integrert del av verksemdstyringa. I verksemdstyringa er det lagt opp til tertialvis rapportering av økonomien i fylkeskommunen. Hovudmåla med resultatmål og tilhøyrande måleindikatorar vert rapportert tertialvis til administrasjonen og årleg til fylkestinget. I årsrapporten for 2021 vil ein finne meir informasjon om måloppnåing i 2021.

9. Etikk

FN sine berekraftsmål utgjer det overordna rammeverket for utviklinga av Møre og Romsdal som region og for organisasjonen vår. Det er ein føresetnad for berekraftig utvikling at det er tilgang til rettsvern for alle, med velfungerande, ansvarlege og inkluderande institusjonar på alle område. Møre og Romsdal fylkeskommune sin visjon og verdigrunnlag er den raude tråden og den etiske grunnmuren som skal sikre fylkeskommunen, som ein velfungerande, ansvarleg og inkluderande institusjon. Dei etiske retningslinjene konkretiserer korleis medarbeidarane skal opptre for å handle på ein måte som sikrar god etisk praksis.

Felles refleksjon over praksis som involverer både politisk nivå og tilsette, er ein føresetnad for at visjonen og verdigrunnlaget skal bli ein del av vår organisasjonskultur. Våre leiarar skal legge til rette for at tilsette er kjent med, og har forstått fylkeskommunen sine etiske retningslinjer. Leiarar har eit særleg ansvar for å tydeleggjere kva som er etisk forsvarleg åtfærd, legge til rette for etisk refleksjon over praksis, og bygge ein kultur basert på openheit og tillit.

I 2018 vedtok fylkestinget, etter ein brei prosess internt i fylkeskommunen, dei nye etiske retningslinjene. Desse legg eit godt grunnlag for forståing av kva som er god etisk praksis. Ein god etisk standard på alt vi gjer er avgjerande for at dei som tek i mot våre tenester, eller som vi samarbeider med, skal ha tillit til oss. Det er gjennomgåande positive tilbakemeldingar på retningslinjene.

10. Utfordringane framover

Møre og Romsdal fylkeskommune har store utfordringar i åra som kjem. Dei viktigaste utfordringane kan vi summere opp slik:

- Korona-pandemien og følgjene dette vil ha på 2022 og seinare år
- Sterk prisvekst sett i samanheng med utlysing av nye anbod driftskontrakter
- Aukande vedlikehaldsetterlep for investeringar og vedlikehald av fylkesvegnettet (asfalt, vegforsterkning og liknande)
- Manglande statleg dekning av auka ferjekostnader(m.a. som følgje av overgangen til miljøteknologi)
- Risiko knytt til stor svingingar i kostnadsindeksar på buss-, hurtigbåtar- og ferjekontraktar
- Risiko knytt til klimaendringar, dvs. auka skredaktivitet (jordskred, flaumskred og sørpeskred)
- Etterleve tunnelsikkerhetsforskrifta
- Aukande lånegjeld som belastar drifta. Fylkeskommunen er sårbar for framtidige renteauke
- Demografiske endringar – aldrande befolkning og for fylkeskommunen sin del, mindre overføringar frå staten pga. færre ungdommar i alderen 16-19 år
- Klima- og miljøutfordringane – «det grønne skiftet» krev store investeringar mellom anna innan samferdselssektoren
- Teknologiu utvikling/digitalisering: krev nye arbeidsformer og nye verktøy

Med bakgrunn i dei utfordringane som Møre og Romsdal fylkeskommune stod overfor i økonomiplan 2020-2023 så vedtok Fylkestinget i desember 2019 betydelege innsparingstiltak for å redusere det samla kostnadsnivået og betre netto driftsresultat. Dette var viktige tiltak, som har bidratt til at fylkeskommunen har fått ein betre økonomi dei siste åra.

Årsrekneskap

Økonomisk oversikt etter art - drift

(i 1000 kr.)

	Note	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelig budsjett 2021	Rekneskap 2020
1	Rammetilskot	3 282 559	3 239 978	3 080 600	3 209 927
2	Inntekts- og formuesskatt	1 793 756	1 669 200	1 669 200	1 550 411
3	Eigedomsskatt				
4	Andre skatteinntekter	9 018	8 800	8 800	8 844
5	Andre overføringar og tilskot frå staten	458 777	326 556	19 852	486 344
6	Overføringar og tilskot frå andre	455 215	499 756	468 432	449 701
7	Brukarbetalingar	19 714	19 508	18 931	17 848
8	Sal- og leigeinntekter	19 749 698	783 538	814 370	698 376
9	Sum driftsinntekter	1 6 768 736	6 547 336	6 080 185	6 421 451
10	Lønnsutgifter	1,15 1 527 543	1 544 375	1 481 267	1 467 250

11	Sosiale utgifter	<u>1</u>	385 833	367 825	380 090	386 175
12	Kjøp av varer og tenester	<u>1,16</u>	3 428 673	3 453 057	3 233 882	3 328 621
13	Overføringer og tilskot til andre	<u>1</u>	689 546	789 807	543 206	859 314
14	Avskrivningar	<u>4</u>	419 168	392 400	392 400	348 749
15	Sum driftsutgifter		6 450 764	6 547 464	6 030 845	6 390 110
16	Brutto driftsresultat		317 973	- 128	49 340	31 341
17	Renteinntekter		- 28 584	- 11 800	- 11 800	-29 151
18	Utbytter		- 2 750	- 2 750	- 1 500	-2 250
19	Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	<u>7</u>	- 7 710			-6 792
20	Renteutgifter		81 245	75 603	75 603	100 799
21	Avdrag på lån	<u>10</u>	278 600	278 600	258 900	229 590
22	Netto finansutgifter	<u>1</u>	320 801	339 653	321 203	292 196
23	Motpost avskrivningar		- 419 168	- 392 400	- 392 400	-348 749
24	Netto driftsresultat		416 340	52 619	120 537	87 894
	Disponering eller dekking av netto driftsresultat:					
25	Overføring til investering		223 952	209 035	96 681	27 681
26	Avsettingar til bundne driftsfond	<u>13</u>	341 610	214 660		401 900
	Bruk av bundne driftsfond	<u>13</u>	- 317 908	- 212 660		-361 138
27	Avsettingar til disposisjonsfond		168 686	120 271	24 156	407 088
	Bruk av disposisjonsfond			- 278 687	- 300	-136 615
27a	Bruk av tidlegare års mindreforbruk					-251 021
28	Dekking av tidlegare års meirforbruk					
29	Sum disponeringar eller dekking av netto driftsresultat		416 340	52 619	120 537	87 894
30	Framført til inndecking i seinare år (meirforbruk)		0	0	0	0
	Linje 25 Overføring til investering er fordelt slik:					
	Vedtatt av fylkesting		209 035	209 035	96 681	4 848
	Rammeområdene		14 917			22 833

Sum	223 952	209 035	96 681	27 681
------------	----------------	----------------	---------------	---------------

Bevilgningsoversikter - drift

(i 1000 kr.)

	Note	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelg budsjett 2021	Rekneskap 2020
1		3 282 559	3 239 978	3 080 600	3 209 927
2		1 793 756	1 669 200	1 669 200	1 550 411
3					
4		44 500	40 136	30 385	69 467
5		5 120 815	4 949 314	4 780 185	4 829 805
6		4 381 664	4 557 042	4 338 445	4 445 844
7	4	419 168	392 400	392 400	348 749
8		4 800 832	4 949 442	4 730 845	4 794 593
9		319 983	- 128	49 340	35 212
10		26 498	11 800	11 800	25 270
11		2 750	2 750	1 500	2 250
12	7	7 710			6 792
13		- 81 169	- 75 603	- 75 603	- 100 790
14	10	- 278 600	- 278 600	- 258 900	- 229 590
15		- 322 811	- 339 653	- 321 203	- 296 068
16		419 168	392 400	392 400	348 749
17		416 340	52 619	120 537	87 894
		Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
18		223 952	209 035	96 681	27 681
19	13	341 610	214 660		401 900
	13	- 317 908	- 212 660		- 361 138
20		168 686	120 271	24 156	407 088
			- 278 687	- 300	- 136 615
20a					- 251 021

21	Dekking av tidlegare års meirforbruk				
22	Sum disponeringar eller dekking av netto driftsresultat	416 340	52 619	120 537	87 894
23	Framført til inndecking i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0

Sum bevilningar drift, netto

(i 1000 kr.)

	Fylkestingsramme	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelig budsjett 2021	Rekneskap 2020
D01	Fellesutgifter og utgifter til fordeling	42 602	47 532	41 557	37 792
D02	Politisk verksemd	27 231	25 871	24 336	24 879
D03	Stabsfunksjonar	199 867	231 820	194 660	199 544
D04	Reservepost	0	10 782	80 191	0
D05	Vidaregåande opplæring	1 745 577	1 773 244	1 692 779	1 738 710
D06	Fagskolane i Møre og Romsdal	11 542	19 962	15 737	19 063
D09	Tannhelsetenester	167 150	174 002	154 695	155 498
D10	Kulturtenester	134 354	135 493	128 703	148 222
D11	Regional- og næringsutvikling	96 311	114 415	79 828	160 455
D12	Samferdselstenester	2 061 270	2 084 478	1 920 188	2 049 118
D14	Sentrale kontrollorgan	8 120	8 346	7 510	8 109
	Sum netto bevilningar drift på rammeområda	4 494 023	4 625 945	4 340 184	4 541 390
	Overføring til investering frå rammeområder	-14 917			-22 833
	Bruk av bundne fond rammeområder	341 610	212 660		361 138
	Avsetning til bundne fond	-317 908	-214 660		-401 900
	Ufordelte utgifter (premieavvik)	-64 980	-66 903	-1 739	26 544
	Ufordelte utgifter (premiereduksjon KLP/SPK)	-8 760			-47 032
	Ufordelte utgifter (red. aga)				-11 463
	Sum bevilningar drift, netto	4 381 664	4 557 042	4 338 445	4 445 844

Bevilningsoversikter - investering

(i 1000 kr.)

Note	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelig budsjett 2021	Rekneskap 2020
------	----------------	-------------------------	--------------------------	----------------

1	Investeringar i varige driftsmidlar	4	2 101 226	2 408 505	2 503 100	2 098 874
2	Tilskot til andres investeringar	4				1 722
3	Investeringar i aksjar og andelar i selskap	5	16 586	34 384	2 000	21 129
4	Utlån av eigne midlar	6	431	2 250		495
5	Avdrag på lån					
6	Sum investeringsutgifter	1	2 118 243	2 445 139	2 505 100	2 122 220
7	Kompensasjon for meirverdiavgift		382 336	397 316	461 919	370 898
8	Tilskot frå andre		220 567	221 350	185 100	268 741
9	Sal av varige driftsmidlar		482			5 552
10	Sal av finansielle anleggsmidlar	14	2 280	2 280		1 172
11	Utdeling frå selskap					
12	Mottatte avdrag på utlån av eigne midlar	6	10 000			6 247
	Andre inntekter					670
13	Bruk av lån	2	1 283 903	1 565 699	1 759 400	1 389 624
14	Sum investeringsinntekter	1	1 899 568	2 186 645	2 406 419	2 042 904
15	Videreutlån					
16	Bruk av lån til videreutlån					
17	Avdrag på lån til videreutlån					
18	Mottatte avdrag på videreutlån					
19	Netto utgifter videreutlån					
20	Overføring frå drift		223 952	209 035	96 681	27 681
21	Avsettingar til bundne investeringsfond	13	- 38 833	- 9 571		- 43 444
	Bruk av bundne investeringsfond	13	29 250	24 676		73 950
22	Avsettingar til ubunde investeringsfond		- 2 280	- 2 280		
	Bruk av ubundne investeringsfond		6 586	36 634	2 000	21 129
23	Dekking av tidlegare års udekka beløp					
24	Sum overføring frå drift og netto avsettingar		218 675	258 494	98 681	79 316

25	Framført til inndekking i seinare år (udekka beløp)	0	0	0	0
-----------	--	----------	----------	----------	----------

Bevillingsoversikter - investering, detaljert

(i 1000 kr)

	Investeringar i varige driftsmidlar	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelag budsjett 2021	Rekneskap 2020
6011	IT-infrastruktur	4 030	2 228	1 400	572
6013	IT-Samordna kommunikasjon		400	200	
6016	IT-Nettverk	685	2 176	1 900	1 792
6138	MVA justering	602			603
1137	Program for nye digitale arbeidsformar		1 500	1 500	
6A80	Bygg og eigedomsavdelinga				388
L2100	Opprusting av bygningsmassane	12 712	47 315	40 000	23 972
I02	Sentrale styringsorgan/fellesutgifter	18 029	53 619	45 000	27 327
6A51	Utstyrskjøp skolar eiga finansiering	9 323			7 816
6C01	Nytt skoleadministrativt system	7 039			2 913
K104	Romsdal vgs				350
K1802	Ørsta vgs	3 652	35 316	70 000	4 747
K451	Fagerlia vgs	1 703	2 584		39 326
K452	Spjelkavik vgs	- 423	- 422		4 858
K651	Spjelkavik Arena	5 358	6 496	106 000	4 294
K752	Hustadvika vgs - marinefag	3 285	5 866	14 800	5 834
K2001	Volda vgs - TPO-base	8 271	10 619	10 500	981
K2002	Gjermundnes vgs Prosjektering driftsbygning	812	6 955	6 000	45
K2004	Fræna vgs - byggfaghall				4 800
K2003	Talevarslingssystem alle skoler	302	3 016	16 000	384
M2100	Utstyr/universell utforming/ped. ombygging	11 054	21 665	15 000	14 678
Z201	Romsdal vgs - avsetning	714	2 635		306
Z2101	Spjelkavik vgs - avsetning	638	2 627		
Z2102	Fagerlia vgs - avsetning	104	1 931		
I03	Kompetanseområdet	51 832	99 288	238 300	91 332
6A30	Tannhelse - oppr./nye klinikkar 10 år	707	3 996	3 000	546

6A31	Tannhelse - utstyr	620	3 647	2 000	1 119
T751	Kompetanseklinikkar - inventar (Ålesund)	1 649	4 984		550
T1901	Kompetanseklinikk Hareid	7 527	8 498	9 200	1 408
U2001	Distriktstannklinikk Åndalsnes				2 434
6A33	Distriktstannklinikk Aure	40	4 000	4 000	
6A34	Distriktstannklinikk Sykkylven	4 473	4 000	4 000	
I04	Tannhelseområdet	15 016	29 125	22 200	6 057
6132	Kulturavdelinga investering/utstyr	311			
I05	Kulturområdet	311	0	0	0
6xxx	Totale investeringar FRAM	7 065	24 149	30 200	8 877
V11128	Sum bypakke Ålesund	3 258	6 411	30 000	
6B35	Fylkesvegar - investering	249 601	428 280	402 000	280 153
6B36	Fylkesvegar - skredsikring	263 573	262 497	225 000	52 232
6B39	Fylkesvegar - Nordøyvegen	1 492 014	1 503 136	1 508 400	1 622 843
6B40	Store prosjekt - Kjerringsundet	106			
I07	Samferdselsområdet	2 015 617	2 224 473	2 195 600	1 964 105
6A00	Fagskolane i Møre og Romsdal 10 år	420	2 000	2 000	10 053
I08	Fagskolane i Møre og Romsdal	420	2 000	2 000	10 053
	TOTALT	2 101 226	2 408 505	2 503 100	2 098 874

(i 1000 kr.)

	Tilskot til andres investeringar	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelig budsjett 2021	Rekneskap 2020
6138	MVA-justering				206
I02	Sentrale styringsorgan/fellesutgifter	0	0	0	206
6B35	Fylkesvegar - investering				1 504
6B36	Fylkesvegar - skredsikring				12
I07	Samferdselsområdet	0	0	0	1 516
	TOTALT	0	0	0	1 722

	Investering i aksjar og andelar	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelig budsjett 2021	Rekneskap 2020

6137	Finansieringsutgifter	16 586	34 384	2 000	21 129
102	Sentrale styringsorgan/fellesutgifter	16 586	34 384	2 000	206
	TOTALT	16 586	34 384	2 000	206

	Utlån	Rekneskap 2021	Korrigert budsjett 2021	Opphavelig budsjett 2021	Rekneskap 2020
6137	Finansieringsutgifter	431	2 250		495
102	Sentrale styringsorgan/fellesutgifter	431	2 250	0	206
	TOTALT	431	2 250	0	206

Balanse

(i 1000 kr.)

Kap.	Note	REKNESKAP 2021	REKNESKAP 2020
EIGEDELAR			
2.2	A. Anleggsmidler		
	<i>I. Varige driftsmidler</i>		
2.27	Faste eiendomar og anlegg	12 756 649	11 079 172
2.24	Utstyr, maskinar og transportmiddel	252 910	252 227
	<i>II. Finansielle anleggsmidler</i>		
2.21	Aksjar og andelar	142 625	133 488
2.23	Obligasjonar		
2.22	Utlån	39 568	49 138
2.28	<i>III. Immaterielle eigedelar</i>		
	<i>IV. Pensjonsmidlar</i>		
2.20	Pensjonsmidlar	2 658 436	3 034 658
	Sum anleggsmidler	15 850 188	14 548 683
2.1	B. Omløpsmidlar		
	<i>I. Bankinnskott og kontantar</i>		
2.10	Kasse og bankinnskott	2 226 577	1 845 235
	<i>II. Finansielle omløpsmidlar</i>		
2.18	Aksjar og andelar	42 447	39 089
2.11	Obligasjonar	17 142	17 292
2.11	Obligasjonar med flytande rente (FRN)	81 032	76 630
2.12	Sertifikat	137 698	136 829
2.15	<i>Derivater</i>		
	<i>III. Kortsiktige fordringar</i>		
2.13	Kundefordringar	79 960	51 154

2.16	Andre kortsiktige fordringar		457 788	434 537
2.19	Premieavvik	11	70 742	25 762
	Sum omløpsmidlar	1	3 113 386	2 626 528
	SUM EIGEDLAR		18 963 574	17 175 211
	EIGENKAPITAL OG GJELD			
2.5	<i>C. Eigenkapital</i>			
	I. Eigenkapital drift			
2.56	Disposisjonsfond		947 399	778 714
2.51	Bundne driftsfond	13	227 737	204 035
	II. Eigenkapital investering			
2.53	Ubundne investeringsfond		199 943	204 249
2.55	Bundne investeringsfond	13	36 603	27 020
	III. Anna eigenkapital			
2.5990	Kapitalkonto	2	5 292 359	4 670 932
2.581	Endring i rekneskapsprinsipp (drift)	3	-40 947	-40 947
2.580	Endring i rekneskapsprinsipp (inv.)	3	-58 585	-58 585
	Sum eigenkapital		6 604 509	5 785 418
2.4	D. Langsiktig gjeld			
	I. Lån			
2.45	Gjeld til kredittinstitusjonar	8,9	6 266 548	5 298 075
2.43	Sertifikatlån	8,9	1 717 000	1 598 500
	Andre lån	9	137 097	101 670
	II. Pensjonsforpliktingar			
2.40	Pensjonsforpliktingar	11	2 722 359	3 047 584
	Sum langsiktig gjeld		10 843 004	10 045 829
2.3	E. Kortsiktig gjeld			
	I. Kortsiktig gjeld			
2.35	Leverandørgjeld		444 481	434 393
2.32	Anna kortsiktig gjeld		1 071 580	909 571
2.39	Peremieavvik			
	Sum kortsiktig gjeld	1	1 516 061	1 343 964
	SUM EIGEKAPITAL OG GJELD		18 963 574	17 175 211
	F. Memoriakonti			
2.9100	Ubrukte lånemidlar	1	285 175	168 078
2.9999	Motkonto for memoriakonti		-285 175	-168 078
	Sum memoriakonti		0	0

Ottar Brage Guttvik

Grete Rødal

Ottar Brage Guttvik -
fylkeskommunedirektør

Grete Rødal - rekneskapssjef

Budsjettavvik og disponeringar - drift

(i 1000 kr.)

	Rekneskap 2021	
1	Netto driftsresultat	416 340
2	Avsetningar til bundne driftsfond	- 341 610
3	Bruk av bundne driftsfond	317 908
4	Overføring til investering i henhold til årsbudsjett og fullmakter	- 223 952
5	Avsetning til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	- 120 271
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	278 687
7	Budsjettetert dekning av tidlegare års meirforbruk	
8	Årets budsjettavvik (meir- eller mindreforbruk før strykingar)	327 102
9	Stryking av overføring til investering	
10	Stryking av avsetningar til disposisjonsfond	
11	Stryking av dekning av tidlegare års meirforbruk	
12	Stryking av bruk av disposisjonsfond	- 278 687
13	Meir- eller mindreforbruk etter strykingar	48 415
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets meirforbruk etter strykingar	
15	Bruk av disposisjonsfond for inndeckning av tidlegare års meirforbruk	
16	Bruk av mindreforbruk etter strykingar for dekning av tidlegare års meirforbruk	
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykingar til disposisjonsfond	48 415
18	Framført til inndeckning i seinare år (meirforbruk)	0

Budsjettavvik og disponeringar - investering

(i 1000 kr.)

	Rekneskap 2021	
1	Sum utgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån	1 502 578
2	Avsetningar til bundne investeringsfond	38 833
3	Bruk av bunde investeringsfond	- 29 250

4	Budsjettert bruk av lån	- 1 565 699
5	Overføring frå drift i henhold til årsbudsjett og fullmakter	- 223 952
6	Avsetningar til ubunde investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	2 280
7	Bruk av ubunde investeringsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	- 36 634
8	Dekking av tidlegare års udekka beløp	
9	Årets budsjettavvik (udekka eller udisponert beløp før strykingar)	- 311 844
10	Stryking av avsetningar til ubunde investeringsfond	
11	Stryking av bruk av lån	281 796
12	Stryking av overføring frå drift	
13	Stryking av bruk av ubunde investeringsfond	30 048
14	Udekka eller udisponert beløp etter strykingar	0
15	Avsetting av udisponert beløp etter strykingar til ubunde investeringsfond	
16	Framført til inndecking i seinare år (udekka beløp).	0

Notar

Rekneskapsprinsipp og vurderingsreglar

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal rekneskapskikk, herunder kommunale rekneskapsstandardar (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapskikk (GKRS).

Kommunerekneskapen er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midlar i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasserast i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjende utgifter og inntekter i løpet av året som gjeld kommunens verksemd skal gå fram av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten dei er betalt eller ikkje. For lån er likevel berre den delen som er brukt i året ført i investeringsrekneskapen. Den delen som ikkje er brukt er registrert som memoriapost.

Vesentlege utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar som ikkje kan fastsetjast eksakt ved rekneskapsavslutninga, blir registrert med eit rundt rekna beløp i årsrekneskapen.

Klassifisering av anleggsmidlar, omløpsmidlar og gjeld

Anleggsmidlar er eigedelar som er bestemt til varig eige eller bruk i fylkeskommunen. Andre eigedelar er omløpsmidlar. Driftsmidlar blir ført som anleggsmidlar når anskaffingskost er minimum 100 000 kroner og har ei økonomisk levetid på minst 3 år.

Utgifter som påløp for å oppretthalde anleggsmiddelets relative standard utgiftsførast i driftsrekneskapen. Utgifter som representerer ei standardheving av anleggsmiddelet ut over standarden ved anskaffinga utgiftsførast i investeringsrekneskapen og aktiverast på anleggsmiddelet i balansen. Alle nye anlegg, både fylkesvegar, tunellar og bruer og skolebygg utgiftsførast i investeringsrekneskapen og aktiverast som anleggsmiddel i balansen. Større rehabiliteringar som får anleggsmiddelet eller vesentlege delar av dette til å framstå som heilheitleg nytt, og gir ei auke i forventa utnyttbar levetid, utgiftsførast i investeringsrekneskapen og aktiverast på anleggsmiddelet i balansen, sjølv om rehabiliteringa kan innehalde element av vedlikehald. Løpande reparasjons- og vedlikehaldsutgifter som ikkje gir antatt auke i verdien eller levetida på anleggsmiddelet utgiftsførast i driftsrekneskapen. Enkelte utgifter ligg i grenseland mellom investering og drift og det gjerast da ei

konkret vurdering for den aktuelle utgifta. Ei forventa auke i anleggsmiddelets levetid kan da være avgjerande for vurderinga.

Fordringar knytt til eigen vare- og tenesteproduksjon og marknadsbaserte verdipapir som inngår i ei handelsportefølje er omløpsmidlar. Aksjar og andelar i bedrifter som fylkeskommunen har ei spesiell interesse av å engasjere seg i er klassifisert som anleggsmidlar.

Langsiktig gjeld er lån i samsvar med §14-14 i kommunelova med unntak av eventuell likviditetstrekkrett/likviditetslån, jf. kl § 14-15 3. ledd. All anna gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidlar og neste års avdrag på innlån inngår i langsiktig gjeld.

Anskaffingskost

Alle eksterne utgifter som er ei direkte konsekvens av anskaffinga blir behandla som ein del av kostprisen. Interne utgifter til løn som er direkte relatert til det aktuelle prosjektet inngår i kostprisen. Løn er belasta med ei kalkulatorisk timesats som inkluderar sosiale kostnader og indirekte kostnader som husleige mm. Ved lånefinansiering av investeringar er renteutgifter lagt til anskaffingskost i samsvar med anbefalt løysing i KRS nr. 2. for store vegprosjekt (byggjelånsrente). Store vegprosjekt er definert som nye veglenker med budsjettert anskaffingskost på meir enn 1 mrd. kroner. For tida gjeld dette kun for Nordøyveg-prosjektet. Renteutgifta er fastsett som fylkeskommunens gjennomsnittlege lånerente multiplisert med lånefinansiert andel av samla investeringsutgifter, tatt hensyn til prosjektets framdrift. Renteutgifta er utgiftsført i investeringsrekneskapen og aktivert som ein del av anskaffingskost på anleggsmiddelet. Øvrige byggjelånsrenter inngår ikkje og først som ordinære renter i driftsrekneskapen.

Vurderingsreglar

Marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar er vurdert til verkeleg verdi. Andre omløpsmidlar er vurdert til lågaste verdi av anskaffingskost og verkeleg verdi.

Uteståande fordringar er vurdert til pålydande med frådrag for venta tap.

Anleggsmidlar er vurdert til brutto anskaffingskost. Ved varig verdifall som antas å ikkje være forbigåande blir det gjort ei nedskrivning til verkeleg verdi.

Avskrivningar

Anleggsmidlar med begrensa økonomisk levetid blir avskrivne med like store årlege beløp over levetida til eigedelen. Avskrivning startar året etter aktivering, uansett om anleggsmiddelet er tatt i bruk eller ikkje. Avskrivningsperiodane følgjer i utgangspunktet § 3-4 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsmelding for kommuner og fylkeskommuner, men i særskilte tilfelle, der levetida på anlegget er lågare enn normal avskrivningstid, settes avskrivningstid til forventa levetid.

Normal avskrivningstid:

It-utstyr, kontormaskinar ol.	5 år
Inventar og utstyr, transportmiddel, maskiner ol.	10 år
Større nyttekjøretøy, anleggsmaskinar mv.	20 år
Skolar, vegar, bustader ol.	40 år
Adm.bygg, kulturbygg, forretningsbygg ol.	50 år

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Delar av tenesteområda, til dømes bruttoavtalar med trafikkelskap om levering av kollektiv transport og tannhelsetenester til vaksne mot betaling, kjem inn under mva-lova. For den øvrige verksemda får

fylkeskommunen mva-kompensasjon.

Fleirårlege tilskot til andres investeringar

Fleirårlege tilskot til å dekke renter og avdrag på lån til finansiering av andres investeringar blir ført i driftsrekneskapen det enkelte år tilskota blir utbetalt.

Endra rekneskapsprinsipp

Prinsippendingar som påverkar arbeidskapitalen blir ført direkte mot eigen konto under eigenkapitalen.

Organisering av fylkeskommunens verksemd

Fylkeskommunen er underlagt politisk styring med fylkestinget som øvste organ og fylkesordførar som øvste leiar. Fylkeskommunedirektøren er administrasjonssjef og leier dei administrative einingane i fylkeskommunen.

Fylkeskommunen er delt inn i fire linjeavdelingar (kompetanse og næring, samferdsel, kultur og tannhelse) og fire stabsavdelingar (stab for strategi og styring, stab for organisasjon og tenesteutvikling, stab for juridiske og administrative tenester og bygg- og eigedomstenester).

Møre og Romsdal fylkeskommune driv 22 vidaregåande skuler, 1 fagskule og 33 tannhelseklinikkar.

Den samla verksemda til fylkeskommunen er i hovudsak organisert innanfor fylkeskommunens ordinære organisasjon. Fylkeskommunen har ikkje oppretta egne fylkeskommunale føretak (FKF).

Heileigde aksjeselskap og interkommunale selskap fylkeskommunen er medeigar i:

Selskap, forretningsadresse	Eigardel
AS Kirkegaten 1A, Kristiansund	100,0 %
Møre og Romsdal Utvikling AS, Kristiansund	100,0 %
Ocean Industry School AS, Ålesund	100,0 %
Trafikkterminalen Kristiansund AS, Kristiansund	100,0 %
GassROR IKS, Aukra	11,1 %
IKA Møre og Romsdal IKS, Ålesund	17,1 %
VIGO IKS, Skien	5,3 %

Møre og Romsdal fylkeskommune har fire heileigde aksjeselskap. AS Kirkegaten 1A i Ålesund ble kjøpt i 2017 med formål om å sikre tenleg areal for mogleg vidareutvikling av bygget til museumsføremål. Kulturkvartalet driv i dag museum i bygget. Møre og Romsdal Utvikling AS er etablert med føremål å leggje Stiftelsen til rette for samfunnsmessige utviklingsprosjekt. Ocean Industry School AS er etablert for å auke elevanes kunnskap om, og interesse for, de arbeids- og karrieremulegheitane som finns i dei havbaserte næringane. Trafikkterminalen Kristiansund AS har til føremål å drifte persontrafikkterminal i byen.

Møre og Romsdal fylkeskommune er medeigar i tre interkommunale selskap. GassROR IKS har til formål å medverke til utvikling av fysisk infrastruktur og tilrettelegging for næringsutvikling i regionen. IKA Møre og Romsdal IKS er eit interkommunalt selskap eigd av alle kommunane i fylket og Møre og Romsdal fylkeskommune. Selskapet skal arbeide for at arkivmateriale frå medlemmane blir teke vare på og gjort tilgjengeleg til ulike formål og har forretningsadresse Ålesund. Eigardelane blir justert

kvart fjerde år på grunnlag av folketal, og fylkeskommunen sin eigardel er no 17,1%. VIGO IKS vart stifta i 2012 for å oppnå gode, enkle og framtidretta IKT-system for eigarar og brukarar.

Samarbeid med andre:

Møre og Romsdal deltar saman med alle fylkeskommunane utanom Oslo i samarbeidet Nasjonal digital læringsarena NDLA. Hordaland fylkeskommune er kontorkommune.

Kollektiv transport

Møre og Romsdal fylkeskommune har inngått avtalar med private trafikksselskap om levering av kollektiv transport, skoleskyss og TT-tenester. Fylkeskommunen har i all hovudsak bruttokontraktar, det inneber at fylkeskommunen har ansvar for inntektssida.

Sammanlikningstal

Rekneskapen for 2020 og 2021 er satt opp etter same prinsipp og same obligatoriske oppstillingar. Det har vært nokre få justeringar i oppstillingsplanane i 2021 på bakgrunn av forskriftsendringar. Der det er aktuelt er tala for 2020 omarbeidd og satt opp med samanliknbare tal med 2021.

Balansepost knytt til kap. 2.11 er i rekneskapen for 2021 splitta i to linjer, "Obligasjonar" og "Obligasjonar med flytande rente (FRN)", medan kapittelet i rekneskapen for 2020 var samla i ei linje. Tala for 2020 er omarbeidd tilsvarande.

Note 1 Endring i arbeidskapital

(i 1000 kr.)			
Balanserekneskapet :	31.12.	01.01.	Endring
2.1 Omløpsmidlar	3 113 386	2 626 528	
2.3 Kortsiktig gjeld	1 516 061	1 343 964	
Arbeidskapital	1 597 325	1 282 564	314 761
Drifts- og investeringsrekneskapet :			Beløp
Driftsregnskapet			
Sum driftsutgifter			6 031 595
Sum driftsinntekter			6 768 736
Netto finansutgifter			320 801
Netto driftsresultat			416 339
Investeringsrekneskapet			
Sum investeringsutgifter			2 118 243
Sum investeringsinntekter			1 899 568
Netto utgifter videreutlån			
Netto utgifter i investeringsrekneskapet			- 218 675
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsrekneskapet			197 664
Endring ubrukte lånemidlar (auke +/-reduksjon-)			117 097

Endring i rekneskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsrekneskapet	314 761
Differanse	0

Note 2 Kapitalkonto

	(i 1000 kr.)
Saldo 01.01.	4 670 932
Auke av kapitalkonto (kreditposteringsar)	
Aktivering av fast eigedom og anlegg	2 097 626
Reversert nedskrivning av fast eigedom og anlegg	
Aktivering av utstyr, maskinar og transportmidlar	
Kjøp av aksjar og andelar	15 000
Reversert nedskrivning av aksjar og andelar	
Utlån	430
Aktivert egenkapitalinnskott pensjonskasse	1 586
Avdrag på eksterne lån	278 600
Auke pensjonsmidlar	
Reduksjon pensjonsforpliktingar	325 225
Nedskrive lån	
Reduksjon av kapitalkonto (debetposteringsar)	
Avgang fast eigedom og anlegg	297
Av- og nedskrivning av fast eigedom og anlegg	419 168
Avgang utstyr, maskinar og transportmidlar	
Av- og nedskrivning av utstyr, mask. og transportm.	
Avgang aksjar og andelar	2 450
Nedskrivning av aksjar og andelar	5 000
Avdrag på utlån	10 000
Avskrivning utlån	
Reduksjon egenkapitalinnskott pensjonskasse	
Bruk av midlar frå eksterne lån	1 283 903
Reduksjon pensjonsmidlar	376 222
Auke pensjonsforpliktingar	
Urealisert kurstap utenlandslån	
Saldo 31.12.	5 292 359

Note 3 Vesentlege endringar i rekneskapsprinsipp og rekneskapsestimat og vesentlege korrigeringsar av tidlegare års feil

Konto for endring av rekneskapsprinsipp

Verknad av endringar i rekneskapsprinsipp førast mot egne eigenkapitalkontoar for endring av rekneskapsprinsipp. Positiv saldo på desse kontoane kan ikkje disponerast og negativ saldo skal ikkje dekkast inn. Det har ikkje vært endringar i rekneskapsprinsipp i 2021.

Prinsippendringar som påverkar arbeidskapitalen:

(i 1000 kr.)

	2021	2020	2019
Rest feriepengar 1992	58 585	58 585	58 585
Investeringsdel	58 585	58 585	58 585
Varelagre (sjukehus, apotek)	25 086	25 086	25 086
Renter påløpt 2000, betalt i 2001	20 661	20 661	20 661
Mva-kompensasjon for 1999	-12 845	-12 845	-12 845
Lærlingetilskot hausten 2001	8 045	8 045	8 045
Driftsdel	40 947	40 947	40 947

Note 4 Varige driftsmidler

(i 1000 kr.)

	IT-utstyr, kontor- maskinar	Anleggs- maskinar mv.	Boliger, skoler, veier	Veg	Adm- bygg mv.	Tomte- områder	SUM
Anskaffingskost 01.01.2021	150 699	375 334	3 554 004	10 696 762	46 782	4 870	14 828 451
Akk avskrivningar 1.1	-106 997	-166 683	-1 066 754	-2 103 744	-16 564		-3 460 742
Netto akk. og rev. Nedskrivningar 1.1		-126	-874	-35 310			-36 310
Bokført verdi pr 1.1.2021	43 702	208 525	2 486 376	8 557 708	30 218	4 870	11 331 399
Årets tilgang	16 183	33 443	41 179	2 003 760		3 060	2 097 625
Årets avgang		-297					-297
Årets avskrivninger	-14 757	-33 889	-87 561	-282 022	-939		-419 168
Årets nedskrivninger							0
Reverseringer av nedskrivninger							0
Bokført verdi pr. 31.12.2021	45 128	207 782	2 439 994	10 279 446	29 279	7 930	13 009

Tap ved sal av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Gevinst ved sal av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Utnyttbar levetid, inntil	5 år	10 år	40 år	40 år	50 år		
Avskrivingsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

Løn til egne tilsette

Løn til egne tilsette er belasta investeringsprosjekt og aktivert med 63,2 mill. kroner (60,5 mill. kroner i 2020).

Byggjelånsrenter

For Nordøyvegprosjektet er det aktivert byggjelånsrenter med 31,6 mill. kroner (17,6 mill. kroner i 2020). Øvrige investeringar er ikkje belasta med byggjelånsrenter. Det visast til rekneskapsprinsippa.

Nedskrivningar

Det er ikkje gjennomført nedskrivningar i 2021.

Vederlagsfri overtaking av vegprosjekt

I forbindelse med vederlagsfri overtaking av eit vegprosjekt forskotert og utført av andre er det i 2021 utgiftsført i investeringsrekneskapen og aktivert følgjande:

	(i 1000 kr.)
Skulevegen Giske	23 650
Totalt	23 650

Tilsvarende beløp er ført som inntekt under "Overføringer" i investeringsrekneskapen.

I rekneskapen for 2020 blei det inntektsført eit beløp på 21 mill kroner som vederlagsfri overtaking av vegprosjekt. Dette var ein inkurie, dette skulle vert satt opp som ei forskottering som skulle tilbakebetalast. Dette er det korrigerert for i rekneskapen for 2021, og inntektsposten "Tilskot frå andre" i bevilgningsoversikt investering er redusert tilsvarende.

Note 5 Aksjar og andelar i varig eige

Aksjar og andelar som er bestemt til varig eige og er næringspolitisk eller samfunnsmessig motivert blir klassifisert som anleggsmidler.

(i 1000 kr.)

Selskapets namn	Eigarandel i selskapet	Balanseført verdi 31.12.2021	Balanseført verdi 01.01.2021	Opphavelag kostpris
AS Kirkegaten 1 A (917623716)	100,0 %	15 897	15 897	15 897
Møre og Romsdal Utvikling AS (996345084)	100,0 %	107	107	107

Ocean Industry School AS (889280662)	100,0 %	100	100	100
Trafikkterminalen i Kristiansund AS (981320018)	100,0 %	10 756	10 756	10 756
GassROR IKS (989633902)	16,7 %	200	200	200
Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS (982330459)	17,1 %			
Vigo IKS (998283914)	5,6 %			
KLP Eigenkapitalinnskott (938708606)		52 998	51 412	52 998
Akvainvest Møre og Romsdal AS (991498281)	1,2 %	104	104	104
AS Regionteateret i Møre og Romsdal (930569046)	44,0 %	264	264	264
Astero AS (919635657)	31,0 %	370	370	370
Atlantehavstunnelen AS (953633930)			2 050	0
Braatthallen AS (968018590)	30,0 %	30	30	30
Brisk AS (925996432)	31,3 %	150	150	150
Bølgen Invest AS (986606890)	5,0 %	1 900	1 900	4 500
Festspillene i Kristiansund AS (820693922)	25,0 %	300	300	300
Fjord Norge AS (966091118)	8,9 %	370	370	370
Fosnaporten AS (983825281)	10,0 %	20	20	20
Furene Holding AS (926080377)	10,6 %	30	30	30
Fylkeshuset AS (930591114)	51,0 %	51	51	51
Geitbåt Eiendom AS (915726879)	41,3 %			6 200
Halsafjordsambandet AS (996199665)	12,4 %			263
Hareid Fastlandssamband AS (939743863)	4,0 %			300
Helseinnovasjonssenteret AS (923766553)	18,2 %	150	150	150
Høgskolesenteret i Kristiansund AS (991237313)	18,2 %	22	22	22
Imarfinans AS (977237432)	12,5 %	13	13	13
Innovasjon Norge - innskotskapital (986399445)	2,6 %	505	505	505
Kommunekraft AS (866818452)	0,3 %	1	1	1
Langfjordforbindelsen AS (886281692)	22,0 %			2 331
Molde Lufthavnutvikling AS (985615462)	1,3 %	240	240	240
Muritunet AS (961721652)	22,3 %	3 200	3 200	3 200
Møbelkraft AS (913581628)	38,0 %			2 000

Møre og Romsdal Revisjon SA (923746552)	20,1 %	700	700	700
Møreaksen AS (942390742)	20,3 %			1 500
Møreforskning AS (991436502)	47,5 %	5 200	5 200	5 200
Nasjonalt Vindenergisenter Smøla AS (996153185)	33,3 %	500	500	500
Nordic Light Event AS (989685414)	36,4 %	172	172	1 650
Norsk Fjordsenter AS (967715328)	41,4 %	2 390	2 390	5 700
Norsk Tindesenter Eiendom AS (992524685)	34,5 %	10 100	10 100	10 100
OMKK Eiendom AS (925174475)	41,7 %	12 500	12 500	12 500
Operaen i Kristiansund AS (963886705)	29,4 %	820	820	820
Protomore Kunnskapspark AS (981036093)	4,8 %	700	700	700
Riss Testlab AS (976778200)	28,2 %	200	200	200
Rovdefjordsambandet AS (996605949)	4,3 %	250	250	250
Runde Miljøbygg AS (989736027)	25,9 %	2 349	2 349	3 900
Runde Miljøsender AS (987410752)	20,0 %	400	800	400
Samspleis AS (887493952)	14,1 %	500	500	500
Svorka Holding AS (923819126)	25,0 %	10 325	325	10 325
The North West AS (919549904)	20,6 %	262	262	1 300
Tingvoll Økopark Eiendom AS (916176678)	43,1 %	4 026	4 026	7 500
Tjeldbergodden Utvikling AS (979615361)	3,9 %	500	500	500
Todalsfjordprosjektet AS (946532347)	59,6 %			5 000
Trollheim AS (991323848)	37,7 %	100	100	100
Varde Arbeid og Inkludering AS (926427563)	19,7 %	270	270	270
Vegamot AS (935162718)	33,3 %	1 050	1 050	1 050
ÅKP AS (tidl. Ålesund Kunnskapspark AS) (981575679)	2,4 %	200	200	200
ÅKP Blue Innovation Arena AS (912190641)	19,2 %	1 246	1 246	2 000
Diverse andelar		87	87	87
Sum		142 625	133 488	176 425

Kommentarar:

Der bokført verdi avvik frå opphavelig kostpris er det gjort ei nedskrivning av verdien som følgje av verdinedgang som ikkje er forventa å være forbigåande.

I 2021 er det gjennomført nedskrivning av aksjeposten Todalsfjordprosjektet AS. Aksjane er skrivne ned i sin heilheit med 5 mill. kroner, da selskapet antas å ikkje ha ein reell salsverdi.

Det visast for øvrig til note 14 om sal av aksjar og andelar i året.

Note 6 Utlån

(i 1000 kr.)

Utlån finansiert med egne midlar	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.
AS Svorka		10 000 1)
Møre og Romsdal Såkornfond AS	39 568	39 138 2)
Sum eigenfinansierte utlån	39 568	49 138

1) I samband med ei omorganisering av AS Svorka er utlån gjort opp. Utlånet er nytta som aksjeinnskot i Svorka Holding AS, etter ei delvis verksemdsoverdraging frå AS Svorka til Svorka Holding AS, kor gjelda til fylkeskommunen var ein del av overdraginga.

2) Opptente renter av utlån til Møre og Romsdal Såkornfond AS, 0,5 mill. kroner er i samsvar med inngått avtale lagt til hovudstolen og ført som utlån. Restsaldo forfaller i sin heilheit i 2022.

Note 7 Marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar og derivater

(i)

Aktivklasse	Finansforvaltningsreglement	Anskaffingskost	Balanseført verdi 31.12.	Balanseført verdi 01.01.	Resultatfordiendring
Aksjefond	Pkt. 2c	19 435	42 447	39 089	6 7
Pengemarknadsfond	Pkt. 2a og 2c	204 400	218 729	213 459	1 2
Obligasjonar	Pkt. 2c	17 352	17 142	17 292	- 3
Totalt		241 187	278 318	269 840	7 7

* Pengemarknadsfond inkluderar sertifikat og obligasjonar/rentepapirar med flytande rente.

Marknadsbaserte verdipapir (m.a. sertifikat/pengemarknadsfond, obligasjonar og aksjar) er klassifisert som omløpsmiddel og vurdert til verkeleg verdi. Verkeleg verdi er fastsett til marknadsverdi pr. 31.12 i rekneskapsåret.

Note 8 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikrast i samsvar med gjeldande reglement for finans og gjeldsforvaltning.

Langsiktig gjeld med fast rente

I henhold til Finansreglement for Møre og Romsdal fylkeskommune, pkt. 2.b.5. skal til ein kvar tid vere minst 30% av fylkeskommunens innlån (inklusive lån sikra med FRA'er og SWAP'er) vere til fast rente (dvs. rentebinding lenger enn 12 månadar). Lån med fast rente utgjør pr. 31.12.2021 49% av den totale låneportefølja. Ei spesifisert oversikt over lån med rentesatsar og bindingstid vil vere tilgjengeleg i Finansrapport for 2021.

Rentebytteavtalar

Fylkeskommunen har ikkje rentebytteavtalar på sine lån.

Note 9 Langsiktig gjeld

(i 1000 kr.)

Lånesaldo 31.12.2021	Fylkes-kommune-kassa	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringar	8 037 548	3,8	1,59 %
Lån til egne investeringar - forskotteringar	83 097		0,00 %
Lån til andres investeringar			
Lån til innfrielse av kausjonar			
Lån til videreutlån			
Sum bokført langsiktig gjeld	8 120 645		
Herav finansielle leigeavtalar	0		
Lån som forfaller i 2022*	1 717 000		
Herav lån som må refinansierast *	1 717 000		
Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelsar	Langs. gjeld 31.12.2021		
Langsiktig gjeld med fast rente :	3 938 399		
Langsiktig gjeld med flytande rente :	4 099 149		
Langsiktig gjeld uten rente (forskotteringar) :	83 097		
Sum	8 120 645		

* Lån som forfaller i 2022 tilsvarar sertifikatlån, som alle må refinansierast.

Andre lån er ført opp under Langsiktig gjeld i balansen med totalt 137,097 mill. kroner. Dette gjeld forskotteringar frå kommunar og andre, samt lån frå private. Tilbakebetaling av forskotteringar skjer etter vedtak i fylkesting, normalt innan 10 år.

Note 10 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringar i varige driftsmidlar

Fylkeskommunen skal betale årlege avdrag som samla skal være minst lik størrelsen på fylkeskommunens avskrivningar i rekneskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelda og størrelsen på fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidlar.

Berekninga gjerast ved hjelp av følgande formel:

"Sum årets avskrivningar x Lånegjeld pr. 1.1 i rekneskapsåret" delt på "Bokførte avskrivbare anleggsmidlar pr. 1.1 i rekneskapsåret".

(i 1000 kr.)

Forholdet mellom betalte avdrag og minimumsavdrag	2021	2020
Sum avskrivningar i året	419 168	348 749

Sum lånegjeld pr 1.1.	6 998 245	5 750 579
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	11 331 399	9 586 816
Berekna minimumsavdrag	258 877	209 195
Utgiftsførte avdrag i driftsrekneskapen	278 600	229 590
Avvik	- 19 723	- 20 395

Tilbakebetaling av forskottering til Imarfinans AS er ført som avdrag, og kjem i tillegg til ordinære minimumsavdrag. Fylkeskommunen mottar fergeavløysingsmidlar for Imarsundsambandet gjennom rammetilskot, som dekker dette avdraget. Det er i 2021 betalt 19,573 mill. kroner.

Note 11 Pensjonsforpliktingar

Generelt om pensjonsordningane i fylkeskommunen

Fylkeskommunen har kollektive pensjonsordningar i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrar ytelsesbasert pensjon for dei tilsette.

Pensjonsordninga omfattar alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidlegpensjon og sikrar alders- og uførepensjon med samla pensjonsnivå på 66% saman med folketrygden. Pensjonane samordnast med utbetaling frå NAV.

Premiefond

Premiefondet er eit fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midlar på premiefondet kan bare brukast til framtidig premiebetaling. Premiefondet går fram ikkje av rekneskapen, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremiar.

	(i 1000 kr.)	
	2021	2020
Innestående på premiefond 01.01.	123 456	116 886
Tilført premiefondet i løpet av året	64 535	16 570
Bruk av premiefondet i løpet av året	20 000	10 000
Innestående på premiefond 31.12.	167 991	123 456

Rekneskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsrekneskapsforskrifta skal driftsrekneskapen belastast med pensjonskostnadar som er berekna ut frå langsiktige forutsetningar om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadane bereknast på ein anna måte enn pensjonspremien som betalast til pensjonsordninga, og det vil derfor normalt være forskjell mellom desse to størrelsane. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapen. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år.

Rekneskapsføringa av pensjon inneberer eit unntak frå dei grunnleggande prinsippa for kommunerekneskapen om at alle kjende utgifter og inntekter i året skal tas med i årsrekneskapen for vedkommande år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Rekneskapsføringa av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innverknad på netto driftsresultat i 2021 ved at rekneskapsførte pensjonsutgifter er 69,169 lågare enn faktisk betalte pensjonspremiar.

Bestemmelsane inneber også at berekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetningar for berekning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventa avkastning pensjonsmidlar	3,50 %	3,00 %
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %
Forventa årleg lønnsvekst	1,98 %	1,98 %
Forventa årleg pensjonsregulering	1,22 %	1,98 %
Forventa årleg G-regulering	1,98 %	1,98 %

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik, pensjonsforpliktingar og estimatavvik

(i 1000 kr.)

Pensjonskostnad og premieavvik	2021	2020
Årets pensjonsopptening, noverdi	161 186	147 851
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	77 738	101 424
Forventa avkastning på pensjonsmidlane	- 84 133	- 109 319
Administrasjonskostnad	6 399	6 822
A Berekna netto pensjonskostnad (inkl. adm)	161 190	146 778
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	223 436	169 458
C Årets premieavvik (B-A)	62 246	22 680
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsrekneskapet	2021	2020
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	223 436	169 458
C Årets premieavvik	-62 246	-22 680
D Amortisering av tidlegare års premieavvik	22 680	54 876
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	183 870	201 654
G Pensjonstrekk tilsette	29 603	28 035
Årets rekneskapsførte pensjonsutgift (F-G)	154 267	173 619
Akkumulert premieavvik	2021	2020
Sum gjenståande premieavvik tidlegare år (pr. 01.01.)	22 680	54 876
Årets premieavvik	62 246	22 680
Sum amortisert premieavvik dette året	- 22 680	- 54 876
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	62 246	22 680
Arbeidsgjevaravgift av akkumulert premieavvik	8 496	3 082
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	70 742	25 762
Pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar	2021	2020
Brutto pensjonsforplikting pr. 01.01	3 046 038	3 323 508
Estimatavvik (ført direkte mot eigenkapitalen)	-499 098	-458 534
Virkning av planendringar (ført direkte mot eigenkapitalen)		

Årets pensjonsopptening	161 186	147 851
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	77 738	101 424
Utbetalinger	-71 182	-68 212
Brutto pensjonsforplikting pr. 31.12	2 714 682	3 046 038
Brutto pensjonsmidlar pr. 01.01	3 034 658	3 050 869
Estimatavvik (ført direkte mot eigenkapitalen)	-606 211	-219 955
Virkninga av planendringar (ført direkte mot eigenkapitalen)		
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm)	223 436	169 458
Administrasjonskostnad/rentegaranti	-6 399	-6 822
Utbetalinger	-71 182	-68 212
Forventa avkastning	84 133	109 319
Brutto pensjonsmidlar pr. 31.12	2 658 436	3 034 658
Netto pensjonsforplikting pr. 31.12.	56 247	11 380
Arbeidsgjevaravgift av netto pensjonsforplikting	7 677	1 546

Note 12 Fylkeskommunens garantiansvar

Gitt overfor - namn	Formål	Type garanti	Garantiramme	Garanti- ansvar pr. 31.12.21	Opphøveleg garanti- ansvar
Imarfinans AS (T-81/03) (T-46/09)	Veg	Sjølvskyldnargaranti	290 400	8 069	222 000
Samspleis AS (T-67/06)	Veg	Sjølvskyldnargaranti	143 000	22 005	116 000
AS Regionteatret i M&R (T-28/10)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	82 500	28 905	32 760
AS Regionteatret i M&R (T-28/10)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti		10 959	21 840
Muritunet AS (T-84/11)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	20 460	8 194	18 600
Muritunet AS	Bygg	Sjølvskyldnargaranti		3 839	
Stift. Molde Int. Jazzfestival (T-28/10)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti		10 720	12 240
Stift. Molde Int. Jazzfestival (T-28/10)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti		4 095	8 160
Stift. Romsdalsmuseet (T-43/13)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	81 675	33 871	50 000
Stift. Romsdalsmuseet - Renteswap (T-43/13)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	15 000	15 000	

Norsk Tindesenter Eiendom AS (T-75/14)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	11 000	8 914	10 000
Tingvoll Økopark Eiendom AS (T-60/16)	Bygg	Sjølvskyldnargaranti	2 500	1 982	2 250
Vegamot AS (T-89/16)	Veg	Sjølvskyldnargaranti	525 000	440 000	440 000
Sum garantiansvar			1 171 535	596 553	933 850

Garantiar er gitt med inntil 10% tillegg for renter og omkostningar. Alle garantiar er godkjende av departementet.

1) Garantien er opphøyrd frå 21. januar 2022.

2) I sak T-28/10 blei det gitt ei total garantiramme på 82,5 mill. kroner (inkl. 10% tillegg for renter og omkostningar) for samla opplåning som A/S Regionteatret i Møre og Romsdal og Molde International Jazz Festival tek opp til finansiering av sine eigardelar i Teater og jazzhuset i Molde (Plassen).

3) Opphavelag lån er etter første låneopptak delt opp i to lån, med føremål om gjere om ein del av lånet til eit fastrentelån.

4) Fylkestinget vedtok i sak T- 89/16 å stille sjølvskyldnargaranti på 475 mill. kroner, (med tillegg av 10% av til ein kvar tid gjeldande hovudstol for dekking av renter og omkostningar, totalt 525 mill. kroner) for lån som bompengeselskapet tar opp til finansiering av Nordøyvegen. Garantien gjeld frå første opptrekk og gjennom innkrevjingsperioden på 20 år. Det er til nå gjort opptrekk på 422,5 mill. kroner.

I tillegg har fylkestinget gjort følgjande vedtak om garantiar:

Fylkestinget vedtok i sak T-16/18 å stille sjølvskyldnargaranti på 1 190 mill. kroner for lån som bompengeselskapet tar opp til finansiering av ny E39 Lønset-Hjelset. Garantien gjeld frå første opptrekk og gjennom innkrevjingsperioden på 15 år.

Fylkestinget vedtok i sak T-32/19 (med påfølgande sak i fylkesutvalet U-147/20) å stille sjølvskyldnargaranti på 1600 mill. kroner med tillegg av 10 prosent av til ein kvar tid gjeldande hovudstol til dekning av renter og omkostningar, totalt 1750 mill. kroner, til finansiering av bypakke Ålesund.

Note 13 Bundne fond

(i 1000 kr.)

Bundne fond	Behaldning 01.01.2021	Avsetningar	Bruk av fond	Behaldning 31.12.2021
Bundne driftsfond				
SUTD - Permitt. og ledige utan fullført vgo - Covid19 (pr. 4087)	15 092	- 14 228	- 2 671	26 649
SNM - Fond kap. 551.60 midlar	18 799	- 78 297	- 72 871	24 225

SNM - Regional Forskningsfond	5 125	- 22 954	- 17 447	10 631
SSAM - Forsøksprosjekt TT	7 836	- 9 188	- 7 419	9 605
SNM - Vannforvaltning	9 569	-	- 64	9 505
SNM - Interne tildelinga	9 186	- 401	- 1 109	8 479
SNM - Fond kap. 551.61 midlar	10 406	- 20 083	- 24 051	6 437
SKUL - Kultur - kultursekken	8 264	- 16 775	- 18 692	6 348
SKUL - Freda bygg og anlegg	10 197	- 4 359	- 8 628	5 929
SUTD - Molde Landslinje (2018)	3 200	- 2 692		5 891
SUTD - Utdanning - Tilskot til fagbrev på jobb (pr. 4090)	3 685	- 2 300	- 116	5 869
SNM - Marint miljøsikrings- og verdiskapningsfond	5 567			5 567
SUTD - Tilskot til utstyr i yrkesfagleg utd.program (2021)		- 5 371		5 371
SUTD - Årets avgangskull skal fullføre vgo - Covid19 (pr. 4089)	7 797	- 4 788	- 7 728	4 857
SUTD - Fag og yrkesopplæring - Mobilitet (prosjekt 4067)	4 424	- 313	- 7	4 731
SKUL - Spelemidlar kulturbygg	6 346	- 3 626	- 5 467	4 505
SUTD - Utvida tilbud til de som ikkje får læreplass (pr. 2001)		- 8 308	- 4 000	4 308
SUTD - Tilskot til tiltak for lærlingar Covid 19 (Pr. 4085)	993	- 3 913	- 815	4 091
SKUL - Spelemidlar anlegg	956	- 92 845	- 92 803	997
Øvrige bundne driftsfond	76 591	- 51 170	- 54 019	73 742
Sum	204 035	- 341 610	- 317 908	227 737
Bundne investeringsfond				
Øyremerka statstilskot - ENOVA-midlar miljøfergeanlegg	24 676			24 676
Øvrige bundne investeringsfond	2 344	9 583		11 927
Sum	27 020	9 583	0	36 603

Note 14 Sal av finansielle anleggsmidlar

Fylkeskommunen har i 2021 solgt følgande aksjar:

(i 1000 kr.)

	Atlantehavs-tunnelen AS	Runde Miljøseier AS	Totalt
Innløysingssum	2 080	200	2 280
Inntektsført i driftsrekneskapen			
Inntektsført i investeringsrekneskapen	2 080	200	2 280
Sum inntektsført salssum	2 080	200	2 280

Atlantehavstunnelen AS blei oppløyst i 2021 som følge av at bompengerevlinga, som var selskapets verksemd, opphørde. Bokført verdi og kostpris på aksjane var på 2,050 mill. kroner. Restmidlane i selskapet er vedtekne nytta til delfinansiering av ny gang- og sykkelveg Bådalen- Vebeustad, i same område som bompengerevlinga. Det er i samband med dette utbetalt eit beløp til fylkeskommunen på 9,571 mill. kroner. Ved endeleg oppgjer av selskapet var det igjen ein restsum som blei fordelt på aksjonærane etter eigarandel, som for fylkeskommunen utgjorde eit beløp på 0,03 mill. kroner.

Eigarandelen i Runde Miljøsester AS blei i 2021 redusert gjennom eit nedsal. Fylkeskommunen solgte 10000 av sine 20000 aksjar, til ein salspris på 0,2 mill. kroner. Bokført verdi og kostpris på aksjane var på 0,4 mill. kroner. Eigarandelen er redusert frå 40% til 20%.

Note 15 Ytelser til ledande personar

(i 1000 kr.)

Ytelser til ledande personar	Lønn og anna godtgjersle	Godtgjersle for andre verv	Tilleggs-godtgjersle	Natural- ytelser
Fylkeskommunedirektør	1 450			4
Ordførar	1 243			

Note 16 Godtgjersle til revisor

Fylkeskommunen sin revisor er Møre og Romsdal Revisjon SA

(i 1000 kr.)

Godtgjersle til revisor	Fylkes-kommunekassa
Revisjon	2 583
Rådgiving	0
Samla godtgjersle	2 583

Note 17 Resultatoppstillingar - tannhelsetenesta

Forutan å sørge for tannhelsetenester til prioriterte grupper iht. tannhelsetjenesteloven, behandlar tannhelsetenesta også vaksne betalande pasientar. Behandling av betalande pasientar skjer i konkurranse med privatpraktiserande tannlegar og skal ikkje være subsidiert av fylkeskommunen.

Tannhelsetenestas verksemd kan delast inn som følger:

- Tannhelsetenester som tilbys helt eller delvis vederlagsfritt til prioriterte pasientar
- Tannhelsetenester som tilbys vaksne mot betaling i områder der det ikkje føreligger anna tilstrekkeleg tilbod
- Tannhelsetenester som tilbys vaksne mot betaling i områder med konkurranse frå private tannlegar

Gruppe b) er vurdert å ikkje vere aktuell for tannhelsetenesta i Møre og Romsdal.

Direkte utgifter er delt på grunnlag av kor stor del betalande pasientar utgjør av samla behandla pasientar. I 2021 var andelen 7,57 prosent. Øvrige utgifter er delt med utgangspunkt i kor stor del av

netto driftsutgifter (utanom avskrivningar) tannhelse utgjør av netto driftsutgifter på rammeområda samla.

Rekneskapsamandrag for dei ulike delane av verksemda

(i 1000 kr.)

	a) Offentleg tannhelse	b) Tenester av allmenn øk. betydning	c) Konkurransettsett
Direkte inntekter	12 718		13 429
Direkte utgifter	175 437		14 371
Henførte indirekte utgifter	9 484		322
Kapitalkostnader	7 736		634
Resultat	- 179 939		- 1 898

Året 2020 og 2021 har vore spesielle år, med covid19, periodar med stengde tannhelseklinikkar og auka smittevern. Dette er også ein del av årsaka til ei nedgang i andel betalande pasientar frå 9,07% i 2019 til 6,94% i 2020. Det har vore ei lita auke i betalande pasientar i 2021, opp til ein andel på 7,57%, men ikkje nok til å kome tilbake til ein normalsituasjon.

Note 18 Usikre forpliktingar, betinga eigedelar og hendelser etter balansedagen

Andre forhold

Fylkesvegane i Møre og Romsdal har eit omfattande vedlikehaldsetterslep, og dette aukar behovet for investeringar og vedlikehald av fylkesvegnettet, samstundes som det blir utfordrande å drifte vegane på ein effektiv måte. Statens vegvesen har berekna vedlikehaldsetterslepet til å utgjere om lag 8,6 mrd. kroner (2019-kroner). Forfallet på fylkesvegane vil fortsette å auke i åra framover og utgjere ei økonomisk utfordring. Særleg utgjør krav etter tunnelsikkerheitsforskrifta ein risiko. Forskrifta skal sikre eit minimum sikkerheitsnivå for trafikantar i tunnel, og fylkeskommunen har fått ein forlengta frist til å innfri krava til 31.12.2024. Totalkostnad knytt til gjennomføring av forskriftskrava er berekna til om lag 2,6 mrd. 2021-kroner, men det er berre planlagd utbetringar for totalt 820 mill. kroner i 2022-2025. Dette skuldast både manglande kapasitet og manglande finansiering. Manglande utbetring i samsvar med krava i forskrifta gir risiko for stengde tunnelar og at tida trafikantane må leve med avvik, manglar og svakheiter i tunnelane blir vesentleg forlengta. Dersom store delar av utbetringa må gjerast samstundes, for å innfri ein tidsfrist, vil dette kunne vere prisdrivande og dermed fordyrande for fylkeskommunen.

Tilskot til andre

Fylkestinget har gjort følgjande vedtak om å gi årlege driftstilskot til å dekke renter og avdrag til andres investeringar:

I sak T-13/09 er det gjort vedtak om å dekke renter og avdrag over 15 år (fram til 2025) på eit lån på totalt 30 mill. kroner, knytt til finansiering av kulturhuset Plassen for Teatret Vårt AS og Stiftelsen Molde International Jazz Festival. Tilskotet er begrensa oppad til 2,89 mill. kroner pr. år.

I sak T-43/13 er det gjort vedtak om å dekke renter og avdrag over 30 år (fram til 2042) på eit lån på totalt 48,5 mill. kroner, knytt til finansiering av museumsbygget Krona for Stiftelsen Romsdalsmuseet. Tilskotet dekker faktiske avdrag og renter, samt kostnader til rentesikring, og det vart i 2021 utbetalt 2,2 mill. kroner.

Hendingar etter balansedagen

Det føreligg ikkje informasjon om forhold som eksisterte på balansedagen, eller hendelser etter balansedagen som er av ei slik betydning at manglande informasjon vil påverke rekneskapsbrukarens evne til å foreta korrekte vurderingar og beslutningar på bakgrunn av årsrekneskapen.

Note 19 Spesifikasjon av vesentlege postar og transaksjonar

Spesifikasjon av andre sals- og leigeinntekter:

(i 1000 kr.)

	Rekneskap 2021	Budsjett 2021	Rekneskap 2020	
Andre sals- og leigeinntekter:				
Inntekter kantine, kost mv vidaregåande skule	20 686	26 281	17 589	
Inntekter elevarbeid mv vidaregåande skule	1 873	1 238	2 091	
Sal av kurs mv	3 770	3 085	4 764	
Husleigeinntekter	13 351	17 945	13 826	
Kollektivinntekter buss og hurtigbåt	277 246	334 414	269 345	1)
Kollektivinntekter ferje	384 041	375 404	330 084	2)
Ymse andre inntekter	48 731	25 171	60 677	
Sum	749 698	783 538	698 376	

1) Kollektivinntekter buss og hurtigbåt består i hovudsak av sal av billetter til persontrafikk.

2) Kollektivinntekter ferje består av både persontrafikk og næringstrafikk.

Melding frå uavhengig revisor

Møre og Romsdal fylkeskommune sin revisor er Møre og Romsdal Revisjon SA.

[Melding frå uavhengig revisor for 2021 finn du her.](#)